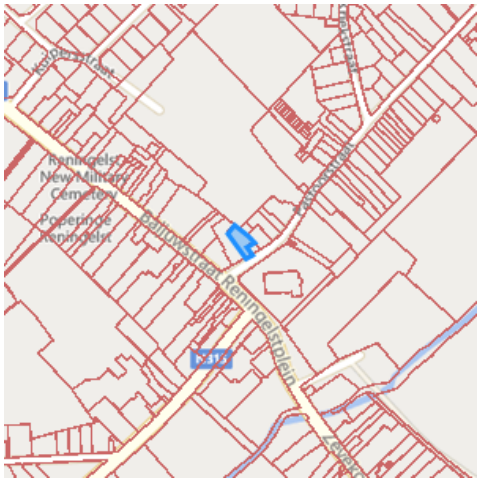
Recht van voorkoop

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984986	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Datum opzoeking themabestand:	16/10/2025	Perceel:	33023E0432/00C000

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Geen voorkooprecht van toepassing

Legende

Voorkooprecht van toepassing
Geen voorkooprecht van toepassing

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

In dit uittreksel worden alle Vlaamse voorkooprechten vermeld. Conventionele voorkooprechten en eventuele federale voorkooprechten vallen buiten het toepassingsgebied van dit uittreksel en moet u opzoeken via andere kanalen.

Datum opzoeking themabestand
De datum waarop het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkooprechten' werd nagegaan of er al dan niet Vlaamse voorkooprechten van toepassing zijn op de gevraagde percelen. De resultaten m.b.t voorkooprechten zijn bijgevolg enkel geldig voor deze datum. Deze datum kan maximum 2 jaar terug in de tijd gaan i.v.m. de datum opzoeking themabestand.

Datum informatieve vraag
De datum waarvoor de Vlaamse voorkooprechten opgevraagd worden.

Kolommen
De kolommen type, overzicht, begunstigden, begindatum bekendmaking en prioriteit worden enkel ingevuld indien er een voorkooprecht van toepassing is en de informatie gekend is.

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Informatie Vlaanderen en op basis van het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkooprechten', erkend als authentieke geografisch gegevensbron (Decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten (B.S. 24/07/2007) en Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten en houdende de erkenning van het geografisch themabestand ‘Vlaamse voorkooprechten’ als authentieke geografische gegevensbron (B.S. 10/08/2012)).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Informatie Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Vlaanderen
is water

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Informatievraag overstromingsgevaar

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984976	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Risicozones overstromingen - kaart 2017

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Controleer of het perceel (gedeeltelijk) ingekleurd is als risicozone voor overstromingen
- Informatief: het middelpunt van het perceel is niet gelegen in een risicozone voor overstromingen

Legende

Risicozone overstroming
Nieuwe risicozone overstroming (kaart 2017)

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Risicozones overstromingen

Risicozones zoals bepaald in het Koninklijk besluit van 20 september 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 2007 tot afbakening van de risicozones bedoeld in artikel 68-7 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst (met betrekking tot de verzekering tegen natuurrampen).

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van de Vlaamse Milieumaatschappij en de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, Dokter De Moorstraat 24-26, 9300 Aalst en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Meer info

www.integraalwaterbeleid.be
www.waterinfo.be/watertoets

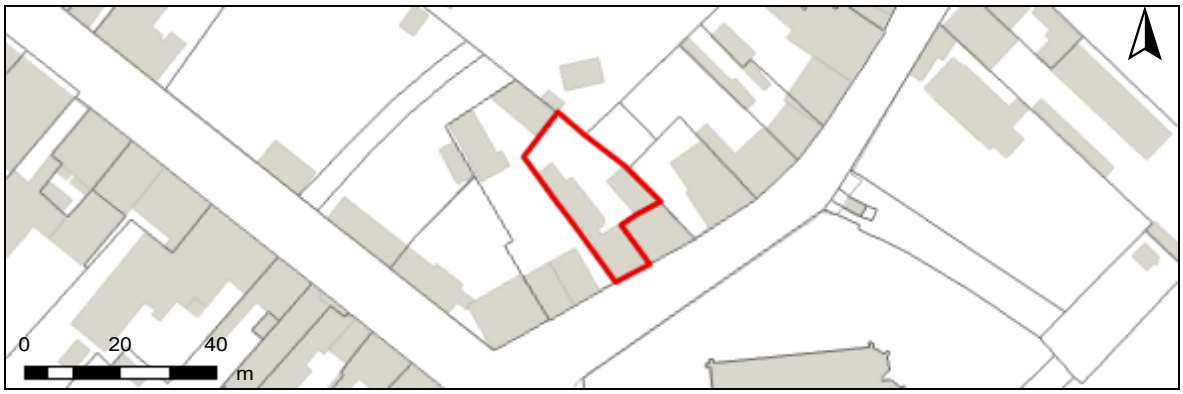
Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van de Vlaamse Milieumaatschappij en de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid via de ORIS webservices.

OVERSTROMINGSRAPPORT 16-10-2025

Identificatie perceel en gebouwen

Gemeente	Poperinge				
Afdeling	4	Sectie	E	Perceelnummer	0432/00C000

Aantal gebouwen op dit perceel	2
Waterbeheerder(s)	Provincie West-Vlaanderen

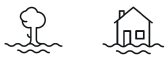

Informatie voor het volledige perceel

Parameter	Score
Perceelscore of P-score	D
Gebouwenscore of G-score	D
Ligging in Signaalgebied	neen
Ligging in afgebakende oeverzone of afgebakend overstromingsgebied	neen
Ligging in een risicozone voor overstromingen	neen

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

Te gebruiken symbool voor informatieplicht:

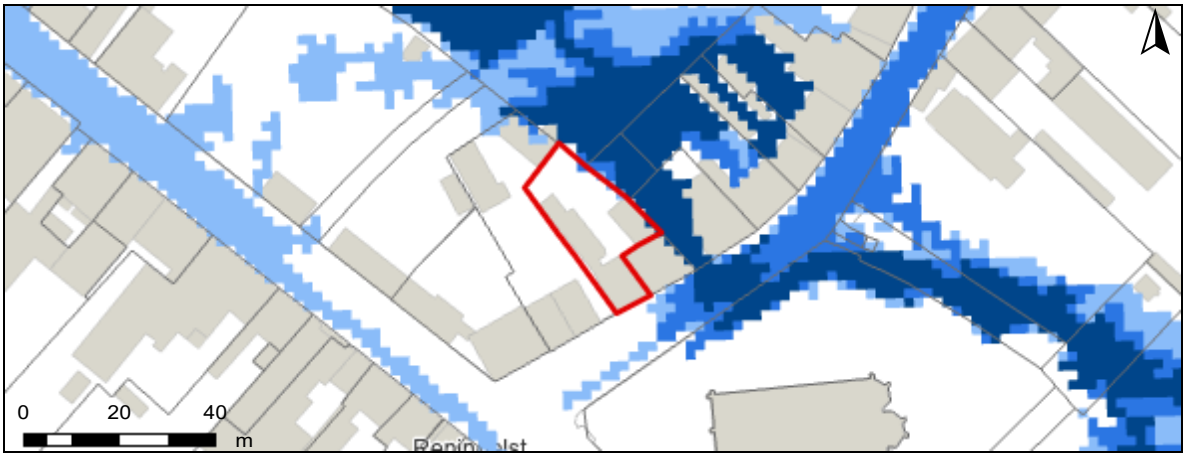

Informatie voor de verschillende gebouwen op het perceel

Gebouw ID	Score
19675262	D
19675263	D

DETAILKAARTEN

Detailkaart Overstromingsgevoelige gebieden pluviaal (door hevige neerslag)

Detailkaart Overstromingsgevoelige gebieden fluviaal (uit waterlopen)

Detailkaart Overstromingsgevoelige gebieden vanuit de zee

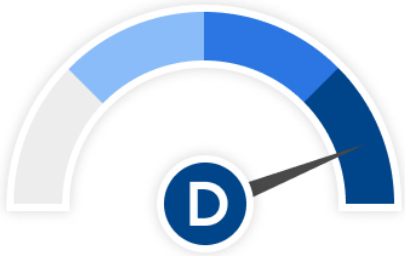
Legende

- A - Geen overstroming gemodelleerd
- B - Kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering
- C - Kleine kans op overstromingen
- D - Middelgrote kans op overstromingen

PERCEELSCORE

Detail overstromingsgevoeligheid perceel te Poperinge, afdeling 4, sectie E met perceelnummer 0432/00C000

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

PERCEELSCORE: D

Middelgrote kans op overstromingen

Intense neerslag	Vanuit waterlopen	Kustoverstroming
Pluviaal	**Fluviaal**	**Zee**
D	A	A

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

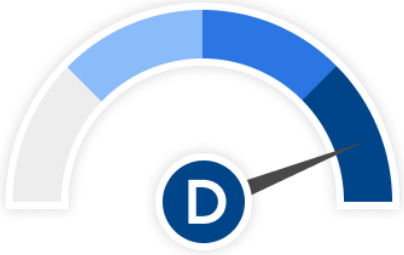
SCORE GEBOUW 19675262

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 19675262

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: D

Middelgrote kans op overstromingen

Intense neerslag	Vanuit waterlopen	Kustoverstroming
Pluviaal	**Fluviaal**	**Zee**
D	A	A

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

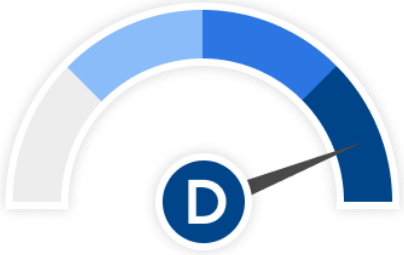
SCORE GEBOUW 19675263

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 19675263

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: D

Middelgrote kans op overstromingen

Intense neerslag	Vanuit waterlopen	Kustoverstroming
Pluviaal	**Fluviaal**	**Zee**
D	A	A

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

Risicozones overstromingen m.b.t natuurrampenverzekering

Het perceel te Poperinge, afdeling 4, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 bevindt zich niet in een risicozone voor overstromingen.

Risicozones overstroming

- nieuwe risicozones
- bevestigde risicozones
- geen risico meer

INFORMATIEPLICHT

Wetgeving informatieplicht

De informatieplicht is opgenomen in art. 1.3.3.3.2 van het waterwetboek ofwel de gecodificeerde decreten betreffende het integraal waterbeleid. De details voor de uitwerking van de informatieplicht zijn opgenomen in hoofdstuk III/1 van het uitvoeringsbesluit watertoets.

Berekening P-score en G-score

Voor de berekening van de P-score wordt bekeken of er overlap is tussen het perceel en de drie overstromingskaarten.

Voor de berekening van de G-score wordt bekeken of er overlap is tussen één van de gebouwen op het perceel met een minimum oppervlakte van 25m² en de drie overstromingskaarten. Er wordt hiervoor een buffer van 1m genomen rond de gebouwen.

Aangezien enkel voor de G-score met een buffer wordt gewerkt, is hiervoor ook overlap mogelijk met de overstromingskaarten buiten het perceel. In dat geval wordt de P-score aangepast naar dezelfde waarde als de G-score.

Overstromingsrobuust gebouwd?

Uw woning kan zich in overstromingsgevoelig gebied bevinden, maar mogelijks is hier reeds rekening mee gehouden bij het bouwen en heeft u dus overstromingsrobuust gebouwd. In dit geval bestaat de mogelijkheid om een deskundige aan te stellen om uw score te laten aanpassen.

Signaalgebieden

Voor signaalgebieden geldt er wettelijk gezien geen informatieplicht, maar het is wel aangewezen om dit ook mee op te nemen bij de communicatie. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde bestemming zoals woongebied, die ook een belangrijke functie kunnen vervullen tijdens overstromingen. Het gaat om gebieden met een mogelijke tegenstrijdigheid tussen de huidige bestemmingsvoorschriften en de belangen van het watersysteem. Voor verschillende van deze gebieden werd beslist om een bouwvrije opgave te voorzien, omdat het risico tijdens overstromingen te groot is.

Afgebakende oeverzones en afgebakende overstromingsgebieden

Afgebakende oeverzones en overstromingsgebieden zijn in de meeste gevallen afgebakend op niet bebouwbare percelen, maar niet altijd. Het gaat om gebieden waar een recht van voorkoop geldt en waar inrichtingswerken worden voorzien in het kader van het waterbeleid.

Risicozones overstromingen met betrekking tot de natuurrampenverzekering

Risicozones zoals afgebakend volgens Koninklijk besluit van 20 september 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 2007 tot afbakening van de risicozones met betrekking tot de verzekering tegen natuurrampen in uitvoering van de wet op de landverzekeringsovereenkomst.

Meer info

www.integraalwaterbeleid.be

waterinfo.vlaanderen.be/informatieplicht

woningpas.vlaanderen.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984979	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

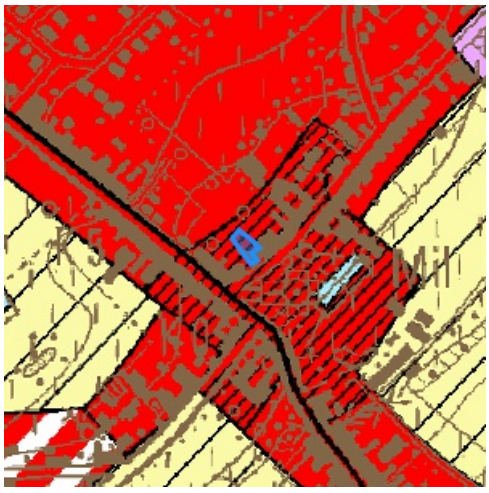
Informatieaanvraag Gewestinfo

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Gewestplan

Hoofdbestemming (*):	woongebieden met cultureel, historische en/of esthetische waarde
Datum goedkeuring gewestplan:	14/08/1979
Gewestplan:	origineel gewestplan Ieper - Poperinge
Categorie:	Wonen

Indicatieve kaartweergave

Legende

- 0100 - Woongebieden
- 0105 - Woonuitbreidingsgebieden
- 0200 - Gebieden voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut
- 0400 - Recreatiegebieden
- 0401 - Gebieden voor dagrecreatie
- 0402 - Gebieden voor verblijfsrecreatie
- 0410 - Gebieden voor toeristische recreatieparken (TRP)
- 0500 - Parkgebieden
- 0600 - Bufferzones
- 0700 - Groengebieden
- 0701 - Natuurgebieden
- 0702 - Natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten
- 0800 - Bosgebieden
- 0900 - Agrarische gebieden
- 0901 - Landschappelijke waardevolle agrarische gebieden
- 1000 - Industriegebieden
- 1100 - Ambachtelijke bedrijven en KMO's
- 1700 - Landelijke gebieden

Uitgebreide legende https://www.realsmart.be/gewestplan.pdf

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

Er is geen informatie beschikbaar op het gekozen perceelnummer.

Indicatieve kaartweergave

Legende

Contouren van grondvlakken
Contouren van overdrukken (indien geen grondvlak van GewRUP aanwezig, is bestemming op gewestplan ook nog van kracht)
Contouren van lijnen

Watergevoelige Openruimtegebieden (WORG)

Er is geen informatie beschikbaar op het gekozen perceelnummer.

Indicatieve kaartweergave

Legende

Contouren van WORG

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Gewestplan
De Gewestplannen werden opgesteld in uitvoering van Wet op Ruimtelijke Ordening en de Stedenbouw van 1962 en worden op zich sinds 2002 niet meer gewijzigd. Het gewestplan is enkel nog van kracht is op die plekken waar het niet vervangen is door een nieuwer plan. Na 2000 zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plekken gewijzigd door de opmaak van 'ruimtelijke uitvoeringsplannen' (RUP'S). Het gewestplan geeft dus vaak niet de volledige juridische plancontext weer op een plek. Het gaat niet noodzakelijk om de meest actuele stedenbouwkundige bestemming. Dat is enkel het geval wanneer de bestemming sinds de gewestplannen niet meer is gewijzigd. De informatie in de kaarten heeft louter informatieve waarde en geen juridisch bindende kracht. Noteer tot slot dat indien het gebied door de Vlaamse regering is aangeduid als watergevoelig openruimtegebied (die info vindt u terug op de laatste kaart in dit rapport) de bestemming sowieso daardoor is 'overschreven'. De meest recente bestemming is dan die van 'watergevoelig openruimtegebied'.

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
Een ruimtelijk uitvoeringsplan heeft uitvoering aan een ruimtelijk structuurplan. Het heeft een verordende waarde voor alle overheidsbeslissing. Het Vlaams gewest maakt gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op. Ook provincies en gemeenten maken ruimtelijke uitvoeringsplannen op. Raadpleeg de gemeente of provincie voor een overzicht van de plannen op hun grondgebied.

Watergevoelige openruimtegebieden (WORG)
Om Vlaanderen beter te beschermen, wil de Vlaamse Regering het waterbergend vermogen van bepaalde watergevoelige gebieden vrijwaren en voldoende ruimte voorzien voor water. Deze gebieden worden herbestemd naar een openruimtefunctie via een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of door aanduiding als watergevoelig openruimtegebied (WORG). Binnen deze gebieden worden enkel nog openruimtefuncties toegestaan zoals landbouw, natuur en bos.

Belangrijke Noot
Wilt u weten welke bestemming geldt op een bepaald perceel, dan vraagt u dit best na bij de gemeente. Zij hebben een overzicht van alle geldende plannen (ruimtelijke uitvoeringsplannen van gewest, provincie of gemeente, maar ook bijzonder plannen van aanleg) die het gewestplan intussen mogelijks hebben vervangen. **Meer info**
www.ruimtelijkeordening.be

* Indien het perceel ingetekend is met meerdere bestemmingen, kan u de andere bestemmingen via de legende afleiden.

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van Ruimte Vlaanderen, Koning Albert II-Laan 19 bus 11, 1210 Brussel, namens het Vlaams Gewest en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Ruimte Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984985	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

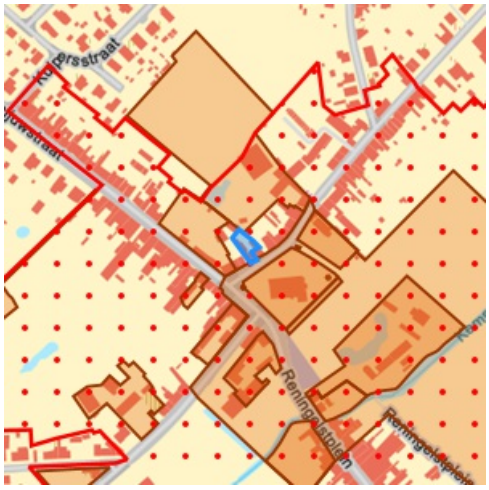
- Het onroerend goed is geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

Cultuurhistorische landschappen
Archeologische sites
Stads- en dorpsgezichten
Monumenten
Overgangszones

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **West-Vlaamse heuvels en omgeving**: (detail zie bijlage)

Legende

Landschapsatlas
Landschapelijk erfgoed
Archeologische zones
Bouwkundig erfgoed

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

Bufferzones
Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

Gewestelijk
Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

Beheersplannen
Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **West-Vlaamse heuvels en omgeving**: Landschappelijk (detail zie bijlage)

Legende

Archeologische erfgoed elementen
Archeologische erfgoed gehelen
Bouwkundig erfgoed elementen
Landschappelijk erfgoed elementen
Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingssites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedsite. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïnventariseerd wetenschappelijk onroerend erfgoed
Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïnventariseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's
Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek
Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving
Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info
www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Vastgestelde inventaris

Vastgesteld gebied in de landschapsatlas: West-Vlaamse heuvels en omgeving

vastgesteld gebied in de landschapsatlas

Beknopte karakterisering

Typologies bronnen, bunkers, kastelen (woningen), militaire begraafplaatsen, oorlogsgedenktekens, parken, grenspalen, kerken, pleinnederzettingen, slagvelden, schuilkelders, holle wegen, militaire ereperken, hoeven met losse bestanddelen, deep dugouts, loofbossen, wijngaarden, heuvels, heuvelrijen, bocagelandschappen, agrarische landschappen

Beschrijving

Het gebied van de West-Vlaamse heuvels en omgeving is vastgesteld in de landschapsatlas.

Waarden

Natuurwetenschappelijke waarde

De natuurwetenschappelijke waarde van de ankerplaats wordt bepaald door de specifieke geologisch-bodemkundige gesteldheid en de uitgesproken geomorfologische kenmerken als resultaat van landschapsgenetische processen. De herkenbare relaties tussen de fysische, historische en natuurlijke structuur in het landschap heeft tevens een belangrijke informatieve wetenschappelijke waarde. De verscheidenheid aan geologische formaties ligt aan de basis van het reliëfrijke landschap. De ijzerhoudende zandsteen op de heuveltoppen van de West-Vlaamse heuvels beschermde de toppen tegen erosie. Deze getuigenheuvels van de voormalige Diestiaanzee vormen een geologische typelocaliteit.

De geologische en bodemkundige verscheidenheid van deze ankerplaats vertaalt zich in een leesbaar landschap opgebouwd uit zuidwest-noordoost georiënteerde heuvels en valleien. De sterke lithologische verscheidenheid van zand- en kleilagen in een uitgesproken topografie heeft geleid tot differentiële erosie en een uitgesproken landschapsdiversiteit gekenmerkt door het voorkomen van talrijke bronniveaus, amfitheatervormige dalhoofden, kwel- en stuwwatergronden, asymmetrische valleien en meanderende waterlopen, taluds, holle wegen en graften.

De grote abiotische variatie reflecteert zich in een grote biologische rijkdom en diversiteit. Kenmerkend is de uitgesproken soortenrijkdom van oud bos-indicatoren en autochtone bomen en struiken, welke uniek zijn voor West-Vlaanderen en van algemeen belang op Vlaams niveau. Daarnaast kent het gebied een grote variatie aan bostypes gaande van bronbos over beekbegeleidend bos, hellingbos tot plateaubos. Ter hoogte van de in het gebied voorkomende bronniveaus treft men waardevolle moeras- en graslandvegetaties aan. De aanwezigheid van grote en kleine bossen met gevarieerde bodemsamenstelling en de rijkdom aan kleine landschapselementen bieden extra schuil- en voedselgelegenheden voor tal van vogels, vlinders en kleine zoogdieren.

Historische waarde

De historische waarde van de ankerplaats wordt voornamelijk bepaald door de zeer oude nederzettingsgeschiedenis van het gebied. Talrijke archeologische sporen en artefacten wijzen op de grote dichtheid en continuïteit van nederzettingen welke teruggaan tot de vroege steentijd. De bouw van een heuvelfort op de Kemmelberg in de late ijzertijd als residentie van Keltische aristocratische heersers wijzen op de intensiteit en hoge maatschappelijke status van de Keltische bewoning in deze streek. De aanleg van de heirbanen Boulogne – Keulen en Kassel – Doornik respectievelijk ten noorden en ten zuiden van de Kemmelberg in de Romeinse tijd evenals de aangetroffen Gallo-Romeinse sporen waaronder het brandrestengraf op de Galooie-mote en een muntenschat te Wulvergem verwijzen naar een permanente bewoning in het gebied. De ‘dries’ te Kemmel, als relict van een gemeenschappelijke drink- en verzamelplaats voor het vee van de Frankisch-Merovingische periode, is een mooi bewaard voorbeeld van middeleeuwse dorpsontwikkeling. Ook in Nieuwkerke, Dranouter en Westouter zijn deze oude dorpsstructuren nog herkenbaar. De dorpskom van Reningelst is ontstaan vanuit de motteversterking met neerhof waarop in de 12de eeuw een kasteel en kasteelhoeve werd gebouwd. Verder treft men nog enkele 18de-eeuwse hoeves met walgracht aan met ruime huiskavels. De ankerplaats kent tevens een grote cultuurhistorische waarde door het voorkomen van relicten van historisch grondgebruik, in bijzonder de relicten van historische bebossing, de grote soortenrijkdom van

oud-bosindicatoren en autochtone bomen en struiken en de beek- en bronbegeleidende graslanden. De huidige bossen vormen een restant van het voormalige en grotere boscomplex op de heuvelrij en komen grotendeels overeen met de 18de-eeuwse middelhoutbossen. Het voorkomen van oude hakhoutstoven verwijzend naar een zeer oud hakhoutbeheer evenals het voorkomen van relicten van het vooroorlogse bocagelandschap (plakhagen en kruishagen), zijn bepalend voor de cultuurhistorische waarden van de ankerplaats.

De vele oorlogsgedenktekens, militaire begraafplaatsen, bunkers en schuilplaatsen, kraters,… herinneren aan het strategische belang en de wapenfeiten van deze heuvelachtige streek tijdens de Eerste Wereldoorlog en hebben bijzondere militair-historische en architecturale erfgoedwaarden. De ankerplaats maakte tot het voorjaar van 1918 deel uit van het geallieerde hinterland, waar tal van infrastructuren (kampementen, (smal)spoorlijnen en dergelijke meer) werden uitgebouwd ten behoeve van de militairen. Omwille van de totale verwoesting is alle bebouwing in de ankerplaats, uitgezonderd te Reningelst, uit de wederopbouwperiode na 1920. Het wederopgebouwde gebouwenbestand is gebaseerd op de traditionele structuur en planindeling van de 19de eeuw. Dikkebusvijver is een relict van een waterspaarbekken rond Ieper, vermeld in 1320, ter bevoorrading van drinkwater en voeding van de vestinggrachten. De vijver verwijst naar de middeleeuwse waterbevoorrading van Ieper en heeft bijgevolg historische waarde, de Vaubantoren maakt deel uit van de Ieperse stadsvesting en heeft historische en industrieel-archeologische erfgoedwaarde.

Het voorkomen van grenspalen in deze ankerplaats geeft duiding van de historische grenswijzigingen in 1779-1780 en in 1819. Ook de zuidelijke begrenzing van de ankerplaats parallel aan de Spierebeek, ook ‘Clé d’Hollande' genoemd, verwijst naar het belang van deze waterverbinding van Nieuwkerke naar de Leie tijdens de bloeiperiode van de linnennijverheid in de 16de eeuw.

Esthetische waarde

Het landschapsbeeld van de ankerplaats is een overwegend heuvelachtig landschap met de centrale heuvelrij van de getuigenheuvels van Vidaigneberg tot Kemmelberg als dominante blikvanger in het landschap. Door de aanwezigheid van deze heuvelrij situeert de esthetische waarde van deze ankerplaats zich op twee schaalniveaus, enerzijds de ruime vergezichten en landschappelijke opbouw en overgang van de verscheidene landschappelijke deelgebieden en anderzijds de grote verscheidenheid en afwisseling van open en gesloten landschapsbeelden in deze deelgebieden. De bossen op de heuveltoppen, de beekvalleien, de concentraties aan kleine landschapselementen als restanten van perceelsrandbegroeiing, de holle wegen, begroeide taluds en de talrijke paden die het gebied doorkruisen geven deze ankerplaats een grote verscheidenheid aan landschapsbeelden en vergezichten en liggen aan de basis van de esthetische waarde van het gebied.

De bebouwing in de ankerplaats wordt gekenmerkt door een verspreide tot eerder schaarse bebouwing in het open gebied en kernbebouwing in de dorpen en door een streekeigen wederopbouwarchitectuur wat een eigen en harmonieus geheel geeft met de omgeving. De dominante heuvelrij en de uitstekende kerktorens van Nieuwkerke, Loker en Dranouter op de top van een heuvel vormen bakens en oriënteringspunten in het landschap.

De zone van de ankerplaats zou tot het voorjaar van 1918 deel uitmaken van het geallieerde hinterland, waar tal van infrastructuur (kampementen, (smal)spoorlijnen e.d.m.) werd uitgebouwd ten behoeve van de militairen. De aanwezigheid van vele oorlogsgedenktekens, militaire begraafplaatsen, bunkers en schuilplaatsen, kraters,...in het landschap geven deze ankerplaats een zeer specifieke belevingswaarde en bijzonder inlevingsvermogen van het geleden oorlogsgeweld.

Sociaal-culturele waarde

Het belang van de eerste wereldoorlog in deze ankerplaats vormt de belangrijkste socio-culturele waarde met tevens grote toeristische betekenis. Het voorkomen van de vele oorlogsrelicten in het landschap herinnert aan een belangrijke historische gebeurtenis en is nog steeds aanwezig in het sociaal-culturele geheugen. Het uitgesproken reliëf van de West-Vlaamse heuvels, de vele panoramische zichten en de grote variatie aan landschapsbeelden geeft deze ankerplaats een belangrijke recreatieve en educatieve waarde, inzonderheid het geotoerisme. Het gebied kent vele natuurgebieden en domeinbossen en wordt doorkruist door talrijke wandel- en ruiterpaden. Ook heeft het gebied een aantal trekpleisters voor bedevaarders en gebedsommegangen zoals kapellen, kruisbeelden en calvaries.

Ruimtelijk-structurerende waarde

De ruimtelijk-structurerende waarde van het landschap wordt enerzijds bepaald door zijn geologische opbouw met de centrale heuvelrij als dominant gegeven, en anderzijds door de landschappelijke verscheidenheid van de markante terreinovergangen in de ankerplaats. Het landschap van de ankerplaats bestaat uit een sequentie van zuidwest-noordoost georiënteerde heuvels en valleien welke de ankerplaats van noord naar zuid opdelen in vijf te onderscheiden landschappelijke deelgebieden, zijnde de overgang naar het laagland van Poperinge en Ieper, de getuigenheuvels van Vidaigneberg tot en met Kemmelberg, de Douvevallei, de heuvel van Nieuwkerke en de overgang naar de Leievallei. Bijkomend wordt het landschap ruimtelijk gestructureerd door de openheid van beekvalleien, de beboste topzones en hellingen van de getuigenheuvels, de open akkercomplexen en de afwisseling van akker- en graslanden met diverse kleine landschapselementen, de parkdomeinen van het kasteel De Warande, Landhuis Geelhand de Merxem, kasteel Behaeghel en het kasteel Elzenwalle, de bebouwing en het wegenpatroon. De heuvelrij en de kerktorens van de verschillende dorpen (Dranouter, Loker, Nieuwkerke) vormen bakens in het landschap.

Is de aanduiding van

- **Dranouter, Kemmel, Loker, Nieuwkerke, Westouter, Wulvergem (Heuvelland), Dikkebus, Vlamertinge, Voormezele (Ieper), Reningelst (Poperinge)** Dit gebied omvat de beboste heuvelrij van Vidaigneberg, Rodeberg, Scherpenberg en Monteberg-Kemmelberg en een aansluitend deel van de Douvebeekvallei alsook (delen van) de dorpen Reningelst, Westouter, Dikkebus, Kemmel, Dranouter, Nieuwkerke en Wulvergem. Nabij de heuveltoppen komen brongebieden en holle wegen voor. Vroege nederzettingen, waaronder een heuvelfort uit de ijzertijd op de Kemmelberg en driesvormige pleinen, wijzen op een

langdurige bewoning. De Dikkebusvijver op de afgedamde Kemmelbeek is een middeleeuws waterbevoorradingsbekken voor de stad Ieper. Een groot deel van dit gebied behoorde tot het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog, waardoor dorpen en hoeven vaak bestaan uit wederopbouwarchitectuur. Er komen talrijke oorlogsgedenktekens, militaire begraafplaatsen en bunkers voor. Vanop de heuvelrij zijn er talrijke vergezichten.

Meer info

- https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10451

Beschermingbesluiten

- West-Vlaamse Heuvels en omgeving - https://id.erfgoed.net/besluiten/5125
  Vaststellingsbesluiten

Wetenschappelijke inventaris

West-Vlaamse heuvels en omgeving

Beknopte karakterisering

Typologies autochtone vegetaties, agrarische landschappen, bocagelandschappen, heuvelrijen, heuvels, wijngaarden, loofbossen, deep dugouts, bomenrijen, hoeven met losse bestanddelen, militaire ereperken, holle wegen, wegen, schuilkelders, slagvelden, pleinnederzettingen, kerken, grenspalen, parken, oorlogsgedenktekens, militaire begraafplaatsen, kastelen (woningen), bunkers, bronnen

Beschrijving

Het landschap van dit gebied wordt gekenmerkt door de centraal gelegen getuigenheuvels Vidaigneberg, Rodeberg, Scherpenberg en Monteberg-Kemmelberg en de zuidelijke gelegen getuigenheuvel van Nieuwkerke (Zwartemolenhoek en De Walletjes) gescheiden door de vallei van de Douvebeek. Ten noorden van de getuigenheuvels komen steile hellingen voor en een overgangszone naar het laagland van Poperinge en Ieper. Ten zuiden van de getuigenheuvel van Nieuwkerke komt een zwak hellend landschap voor met overgangszone naar de Leiestreek.

De heuvelrij van de Vidaigneberg, Rodeberg, Scherpenberg en Monteberg-Kemmelberg met respectievelijke hoogten van 125 m tot 156 m vormt enerzijds de natuurlijke waterscheidingslijn tussen het IJzerbekken in het noorden en het Leiebekken in het zuiden verbonden via een relatief steile waterscheidingspas van de Hillebeek en Kemmelbeek welke de landschappelijke begrenzing vormt tussen de heuvelrij Vidaigneberg-Rodeberg-Scherpenberg en de Monteberg-Kemmelberg en anderzijds de fysische grens tussen de Zandleemstreek en de Leemstreek respectievelijk ten noorden en ten zuiden van de heuvels. Het landschap ten noorden van deze heuvelrij wordt gekenmerkt door steile hellingen met zuidwest-noordoost georiënteerde beekvalleien en een overgangszone naar het laagland van Poperinge en Ieper. Ten zuiden van de heuvelrij wordt het landschap kenmerkt door minder steile hellingen met een overgangszone naar de Douvevallei. Ten oosten en in het verlengde van de getuigenheuvels Vidaigneberg, Rodeberg, Scherpenberg en Monteberg-Kemmelberg wordt het landschap gekenmerkt door het voorkomen van een lager gelegen heuvelrij (70-80 m) te Wijtschate en Ieper uitlopend tot Westrozebeke.

Gezien de strategische ligging van het gebied in de omgeving van Ieper, was dit gebied het toneel en de inzet van verschillende gevechten gedurende de Eerste Wereldoorlog.

Fysische geografie

Het landschap van het zuiden van de provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen kenmerkt zich door een west-oost gerichte rij heuvels met toppen op ongeveer dezelfde hoogte. Deze restheuvels worden al geruime tijd beschouwd als Diestiaanheuvels, d.w.z. dat zij nabij hun top afzettingen bevatten die horen tot het Zand van Diest. Een recenter model geeft een alternatieve verklaring voor de opbouw en de genese van deze getuigenheuvels (voor het ontstaan van deze restheuvels zie thema ‘Genese van de restheuvels van Vidaigneberg tot Kesterberg’).

Door de sterke lithologische verscheidenheid in een uitgesproken topografie komen op diverse niveaus bronnen voor. Zo is een eerste belangrijke bronniveau gesitueerd rond 55-60 m ter hoogte van de overgang van het Lid van Aalbeke (klei) naar de bovenliggende

Formatie van Tielt (kleiig zand).

Een tweede belangrijke bronniveau bevindt zich in op de scheiding tussen onderliggende klei en bovenliggend zand in de Formatie van Gent rond een hoogte van circa +75/+90 m. Hieronder bevinden zich tal van oppervlaktewaters (vijvers, drenkplaatsen, grachten,...) in de slecht doorlatende kleilagen van de basis van de Formatie van Gent en in de Formatie van Tielt. Deze lagen zijn trouwens zeer gelijk in sedimentologische samenstelling. In het noordelijke gedeelte van het gebied komt dit hoge bronniveau niet voor (lagere ligging, noordelijk hellend substraat).

Het hoogste bronniveau bevindt zich op of boven +110 m op de scheiding van klei (Formatie van Maldegem) en het bovenliggende limonietzand van de Formatie van Diest en is het bronniveau van de Douvebeek op de zuidzijde van de Vidaigneberg en het bronniveau van de Grote en Kleine Kemmelbeek op Scherpenberg en Kemmelberg. De andere bronnen van betekenis op deze heuvelrug Vidaigneberg – Rodeberg ontspringen in het onderste gedeelte van de Formatie van Gentbrugge van +75 tot +90 m (vroeger Paniseliaan-complex): Hellegatbeek, Sulferbergbeek, Scherpenbergbeek, Broekelzenbeek, Klijtebeek en Hillebeek. Het paniseliaan kleicomplex kenmerkt zich overigens door de aanwezigheid van tal van kwelbronniveau's en stuwwatergronden. Door de noordelijk gerichte helling van de tertiaire lagen zijn de regionale stromingsrichtingen eveneens noordwaarts gericht. Om die reden komen er meer bronnen voor op noordelijk gerichte hellingen dan op zuidelijke.

Tijdens het kwartair wisselden ijstijden en tussenijstijden zich af met enerzijds niveo-eolische afzettingen en anderzijds verdere insnijding van de waterlopen. De geologische structuur ligt eveneens aan de basis van heel wat bronnen. Gedurende de laatste ijstijd (weichseliaan van 116.000 tot 11.500 jaar geleden) werd op grote schaal zandleem en leem afgezet. De sedimenten werden door noordwestenwinden aangevoerd uit het Noordzeebekken en landinwaarts differentieel afgezet. Het zand - met het hoogste specifieke korrelgewicht - zette zich eerst af wat zich vertaalt in de afzetting van een 'zandstreek' in het noordelijk landgedeelte. In het meer zuidelijk gelegen landgedeelte werd leem afgezet ("löss"). Hier speelde de heuvelrij - als natuurlijk obstakel - een belangrijke rol door het induceren van lagere en turbulente windsnelheden aan de noordelijke en westelijke zijden wat resulteert in een ruwe natuurlijke scheiding in twee bodemtypes. Typisch is eveneens het voorkomen van asymmetrische dalen, door de ongelijkmatige afzetting van de lösspakketten tijdens deze laatste ijstijd.

Het meest noordelijke deel van dit gebied, ten noorden van de as gevormd door de Rodeberg-Scherpenberg en ten noordoosten van de as Kemmel-De Klijte bestaat de bodem overwegend uit zandleem. De drainageklasse van deze zandleembodems neemt af in noordelijke richting. Nabij de heuvelkam zijn de gronden met andere woorden sterk gleyig. In de beekvalleien worden voornamelijk natte kleibodems aangetroffen. De (noordelijke) heuveltoppen zijn veelal gekenmerkt door drogere zand- en zandleembodems met op de hoogste toppen de typische ijzerzandsteen (Formatie van Diest). Soms worden complexen gevormd van zand, zandleem en klei. Op de zuidelijke hellingen van de heuvelrij komen zwak gleyige leembodems voor. In het uiterste zuiden van het gebied, de Leievallei, bestaat de bodem uit klei, met in het westen zware klei.

Cultuurhistorie

Vanaf het midden paleolithicum (350.000-30.000 voor Christus) wordt het gebied beïnvloed door menselijke activiteiten. Archeologische vondsten uit het paleolithicum en het neolithicum meer bepaald ter hoogte van de Kemmelberg en de Zwartemolenhoek tonen dit aan. De hoogteligging maakt van de plaatsen immers typische heuveltopsites die lange tijd (al dan niet permanent) zijn bewoond. De afwisseling in ijstijden en tussenijstijden had zijn invloed op het landschapsbeeld alsook op de aan- of afwezigheid van bewoning. Er kan aangenomen worden dat de gebieden omwille van de barre klimatologische omstandigheden tijdens de ijstijden niet bewoond waren. Het landschap bestond er toen ook overwegend uit een toendravegetatie.

Een permanente occupatie kan dan ook aangenomen worden na de laatste ijstijd (weichseliaan 116.000 – 11.500 jaar geleden). Het gebied ontwikkelde zich na de ijstijden spontaan tot bos. Uit pollenonderzoek blijkt dat zo'n 13.000 jaar geleden berk en wilg de voorhoede vormden. Ze schoten op in boomloze grazige steppen. Daaruit ontstonden geleidelijk echte berkenbossen. Zo'n 11.300 jaar geleden eiste de den een belangrijke plaats op, zodat een millennium later de streek bedekt werd door taiga, een halfopen dennen-berkenbos. Zo'n 7.500 jaar geleden was de evolutie naar een gemengd bos voltooid. Hierin waren er telkens één of meerdere boomsoorten, die naargelang klimaat, bodemgesteldheid en vochtgehalte het gemengde bos domineerden.

De Kemmelberg is één van de oudste woonsites in de Westhoek. Deze site situeert zich ten westen van de huidige kern Kemmel. Silexartefacten en fragmenten van gebruiksvoorwerpen werden na archeologisch onderzoek aan paleolithische en mesolithische nomaden toegeschreven. De oudste fragmenten zijn midden-paleolithisch. Vondsten uit het laat-paleolithicum (circa 35.000 tot 12.000 voor Christus) zijn schaars, wat wellicht te wijten is aan de barre klimaatsomstandigheden. Op de Kemmelberg werd ook materiaal aangetroffen dat de kenmerken vertoont van het aurignaciaan. Pas tegen het einde van de laatste ijstijd (epi-paleolithicum, circa 12.000 tot 8.000 jaar voor Christus), bij klimaatsverbetering, wordt de bevolking dichter. Op de Kemmelberg worden dan eveneens restanten van de Tjongercultuur, aangetroffen. Het mesolithicum kent zijn aanvang na de laatste ijstijd. Sporen hiervan zijn talrijk op de heuvels. Op de Kemmelberg werd een aanzienlijke hoeveelheid homogeen mesolithisch materiaal aangetroffen.

Ook ter hoogte van de Zwartemolenhoek - Breemeersch zijn verschillende archeologische vondsten (vooral lithisch materiaal) die wijzen op bewoning tijdens het paleolithicum en neolithicum. In Westouter, meer bepaald in de buurt van de Lourdesgrot op de Rodeberg werden stenen bijlen en fundamenten van een neolithische woonhut aangetroffen. Verder is er nog melding van neolithische vondsten op de Scherpenberg (onder de vorm van een stenen bijl). Omstreeks 6.000 jaar geleden wordt de mens meer sedentair en beïnvloeden zij de vegetatie door kaalkap voor de aanleg van akkers en weiden voor het vee. Door deze landbouw werd een snelle bevolkingsgroei mogelijk. Dit proces van omvorming van jager tot landbouwer werd zo'n 5.000 jaar geleden voltooid. Pollenanalyses laten vanaf dan concentraties van granen, akkeronkruiden, grassen en heide zien. Dit wijst op bosdegradatie. Door de akkerbouw erodeerde de grond op de heuvels en werd de aarde meegevoerd tot in de valleien.

De overgang van steentijdperk naar bronstijdperk (3.600 jaar geleden) is in landschappelijk opzicht onscherp. Grafheuvels zijn de belangrijkste sporen van nieuwe bevolkingsgroepen. Landschappelijk blijkt uit pollenanalyse de intrede van vooral beuk en in mindere mate haagbeuk. Naarmate de menselijke activiteiten meer en meer druk uitoefenden op het bos kreeg deze boomsoort het moeilijk, want voor hakhout was deze soort niet geschikt.

In de ijzertijd bestonden de nederzettingen uit losse bewoningskernen met een paar boerderijen. Omdat de bewoning gemakkelijk verplaatsbaar was, trok men na uitputting van de grond naar andere gebieden. Het zwaartepunt van de ontbossing moet wellicht in die periode te situeren zijn, namelijk 2.700-2.400 jaar geleden.

In de laatste eeuwen voor onze tijdrekening veroverden de Kelten onze contreien. Rond die periode ontstonden ‘stammen’. De stamhoofden resideerden in heuvelforten, waarvan die van de Kemmelberg een bekend voorbeeld is. Het hoogtepunt van deze nederzetting zou zich tussen 430 en 300 voor Christus situeren. Ze werd bewoond door de Keltische aristocratie, terwijl de rest van de bevolking wellicht de onderworpen vroegere bevolking was. De grond bij de Kelten behoorde in ruime mate toe aan de aristocratische grootgrondbezitters en werd verpacht. De landbouw was hoogstaand. Er was een goed ploegsysteem, bemesting met mergel. Daarnaast floreerde ook de ambachtelijke industrie, met voor de streek belangrijke ijzerwinning uit het Diestiaan. Er zijn vermoedens dat op de Scherpenberg eveneens een religieuze site of begraafplaats kan verwacht worden.

Kemmel is mogelijks een Keltisch toponiem. ‘Kemlis’ wordt door sommigen verklaard als afgeleid van het Keltisch ‘Kemla’, dat op de Kemmelbeek sloeg, door anderen evenwel van het Latijn ‘cumulus’ dat heuveltop betekent. De Kemmelberg lijkt als bewoningssite net voor de komst van de Romeinen verlaten. Wellicht was er een verhuis naar de Casselberg. Naar het einde van de IJzertijd trok Caesar door onze regio (100-44 voor Christus). Een landschapsbeschrijving gewaagt van eindeloze moerassen en bossen. De bossen waren ‘niet hoog, maar dicht en doornig’. Het bos waarin de Keltische stam de Menapiërs zich schuilhielden werd op bevel van Caesar omgehakt. Waarschijnlijk stonden in deze bossen weinig opgaande bomen en veel hakhout en/of struweel. De andere belangrijke Keltische stam, de Nerviërs, hinderden de Romeinen door hun ondoordringbaar gevlochten hagen. De Romeinen bouwden een verhard wegennet uit, rooiden bossen en rationaliseerden de landbouw. Sporen van hun typische rastervormige verkaveling (kadastrering) zouden we nog terugvinden in de perceelsstructuur rond de heuvels, hoewel dit nog niet onomstootbaar aangetoond werd. Enkele van de huidige bewoningskernen zouden reeds vanaf de Romeinse tijd bestaan hebben, waarbij de heirbaan Boulogne-Keulen een rol zou hebben gespeeld. In dit gebied zijn er twee Romeinse tracés. Het noordelijk tracé valt samen met de noordelijke grens van het gebied. Het is de Casselstraat, de weg die Cassel met Wervik verbindt over Reningelst. In het zuiden van het gebied loopt eveneens een Romeinse weg van Cassel over Nieuwkerke en Wulvergem naar Wervik. De vondst van een Romeinse muntenschat (geslagen onder Marcus–Aurelius, Antonius en Commodus, 138-180 n. Chr.) in Wulvergem, gelegen aan de heirbaan Cassel-Wervik, doet dan ook het vermoeden dat de kern in de Romeinse tijd reeds een permanente woonkern was.

Ter hoogte van Loker is er de Galooie-motte. Deze motte was oorspronkelijk een Gallo-Romeins brandrestengraf en werd nadien verhoogd en omwald en voorzien van een torengebouw. Naast deze versterkte motte bezaten de heren van Loker een in 1200 vermelde villa waarop het huidige Lokerhof gesitueerd is.

Vanaf de 2de eeuw na Christus beginnen Germaanse bevolkingsgroepen, meer bepaald de Franken, onze regio op te zoeken en vanaf de 4de eeuw beginnen ze zich te vestigen. Vermoed wordt dat in die tussenperiode het bos opnieuw kan uitbreiden en zich enigszins herstellen. Tijdens de Germanen bestaan privé-eigendom, maar is eveneens een groot deel van de gronden vrij beschikbaar voor iedereen. Die ‘gemene gronden’ waren de ideale graasplaatsen voor het vee. Verschillende dorpen in dit gebied zijn in de Frankisch-Merovingische periode ontstaan, vanaf het einde van de 5de eeuw, als nederzettingen van veeboeren. De ‘dries’ van Kemmel is er ongetwijfeld het fraaiste voorbeeld van. Dit centraal plein was een gemeenschappelijke drink- en verzamelplaats voor vee. In de middeleeuwen fungeerde het plein ook voor het bleken van de lakens vooraleer deze verkocht werden op de markten (onder andere in Ieper). De dries is tot op heden nog steeds herkenbaar als een open grasplein (met kiosk) omgeven door bomen. Samen met de site van het voormalige kasteel met omwalling en de kerk respectievelijk ten noorden en ten oosten van de dries vormt dit geheel een mooi voorbeeld van middeleeuwse dorpsontwikkeling. Ook in Nieuwkerke met het driehoekig dorpsplein, kerk en de motte ten zuiden ervan alsook in Westouter met opper- en neerhof, kerk en dorpsplein zijn deze oude dorpsstructuren nog herkenbaar. Wulvergem is als gem- of ingahem-benaming duidelijk Germaans. De naam komt voor het eerst voor in 703 onder de benaming ‘Wulferisele’, nederzetting van Wulfer, die het gebied aan de abdij van Sint-Winoksbergen zou geschonken hebben.

Hoewel tamelijk aaneengesloten vormde het bosgebied toch geen ongedifferentieerd geheel in de Volle Middeleeuwen. De graaf van Vlaanderen en de Burggraven van Ieper hadden delen van hun gronden aan abdijen evenals aan talrijke grotere en kleine leenmannen in leen uitgegeven. Ongetwijfeld heeft deze bezitsverbrokkeling de versnippering van het natuurlandschap in de hand gewerkt, zodat de controle op wilde ontginningen en begrazingen minder doeltreffend was en het bos op verschillende plaatsen degradeerde. Aan de rand van deze boszone kwamen moerassen voor waaruit turf werd gedolven.

In 1217 is er sprake van een Ieperse waterregie waarin de aanleg van vijf spaarbekkens worden vermeld. Dikkebusvijver is één van deze spaarbekkens, vermeld in 1320, en ontstond door het afdammen van de Kemmelbeek. De vijver bevoorraadde Ieper van drinkwater via de bekende Ieperse grachten en eikenhouten pijpen, die het water tot bij de stadswoningen brachten. Het water werd eveneens voor de lakennijverheid gebruikt en voorzag de vestingen van Ieper van voldoende water. Op de noordelijke oever van Dikkebusvijver staat de zogenaamde ‘Vaubantoren’, gebouwd in 1684 als versterking ter verdediging van de Ieperse waterbevoorrading en als sashuis voor de valsluis die de watertoevoer vanuit de vijver van Dikkebus naar Ieper moest regelen. De toren maakt deel uit van stadsvesting. Vandaag de dag wordt het water nog steeds aangewend als drinkwater voor de stad Ieper.

Hoewel de meeste dorpen hier wellicht reeds uit de Gallo-Romeinse tijd of de vroege Middeleeuwen stammen, verschijnen ze in geschreven bronnen meestal pas vanaf de 10de, 11de of zelfs 12de eeuw. Westouter werd reeds vermeld in 1089 als ‘Wistaltare’ wat

‘altaar naar het westen gericht’ betekent. Westouter was al een parochie in 1069. Het dorp is ontstaan rond een kunstmatig aangelegde verhevenheid omringd door een gracht (motte) het opperhof. Archeologische vondsten wijzen zelfs op neolithische bewoning. Na de vernieling van de Eerste Wereldoorlog werd het dorp heropgebouwd zoals afgebeeld door Sanderus (1641).

De heerlijkheid Loker wordt voor het eerst vermeld in 1072 als ‘Lokre’, dat zou betekenen ‘heldere beek’ Andere bronnen spreken van omheining, heuvelachtig landschap met beekjes en een afleiding van het Latijnse ‘Locus’ of ‘verpachte plaats’. Loker, gelegen nabij de heirbaan Cassel-Kortrijk, was reeds bewoond ten tijde van de Romeinen; een brandrestengraf op Galooie-motte wijst op deze aanwezigheid en vroegere bewoning.

Nieuwkerke wordt voor het eerst vermeld in 1100 als ‘Nova Ecclesia’. Het is een oude parochie van de kasselrij Belle. In de middeleeuwen profileert Nieuwkerke zich als een stadje met een bloeiende textielnijverheid en –handel. In de 16de eeuw bereikt de linnennijverheid hier zijn hoogtepunt en was ze belangrijker dan in Ieper, Brugge of Gent! Dranouter staat sinds 1113 als parochie bekend. De naam zou betekenen ‘altaar of kerk van Draba’, een eigennaam. In het noorden is er de kern Reningelst (Poperinge). De parochie Reningelst werd door de Graaf van Vlaanderen Diederik van de Elzas in 1161 gesticht. De naam werd reeds eerder vermeld in 1107. Reningelst was tevens een belangrijke heerlijkheid. Het kasteel van de heren van Reningelst werd opgericht in de 12de eeuw op de vroegere motte-versterking met neerhof en groeide in 13de-14de eeuw uit tot een kasteel met ringmuur en torens, die in de 17de eeuw een meer residentieel uitzicht kreeg, de zogenaamde ‘zeven torren’ met wal en ophaalbrug. In 1793 werd het kasteel door brand verwoest en rest enkel nog het weiland met walgrachtdepressie en ondergrondse bakstenen fundamenten tussen de kerk en de kasteelhoeve.

In de 10de–13de eeuw ontstaan eveneens door hagen en houtkanten omzoomde percelen. In de vroege middeleeuwen was het gebruikelijk slechts akkers te omgeven met een vlechtwerk van dode takken om het vee buiten te houden. Naarmate de oppervlakte ontgonnen land echter toenam werd het gebruikelijker het vee in weiden binnen te houden met levende hagen. De grootste hagendichtheid wordt zelfs pas bereikt in de 18de en 19de eeuw. Metingen van oude hagen leveren zelden een ouderdom op van meer dan 100 jaar, omdat niet functionele hagen afgezet werden tot de grond. De ondergrondse ouderdom kan dus best wel enkele eeuwen ouder zijn, maar middeleeuws is al heel erg onwaarschijnlijk. De commentaar bij de kabinetskaarten van de Ferraris vernoemt expliciet de regio Nieuwkerke-Kemmel-Mesen voor zijn enorme hagendichtheid. Uit literatuur blijkt dat het totale houtkantenbestand in 1775 ongeveer twee derde van de oppervlakte bos in Binnen-Vlaanderen uitmaakte wat wijst op het belang van houtkanten ten aanzien van het totale bosareaal. Dit gebied vormt dan ook een uitgesproken voorbeeld van hagendichtheid in Vlaanderen in de 18de eeuw.

Behalve als veekering waren hagen en houtkanten ook als belangrijke houtleveranciers. Het gemengd voorkomen van doornstruiken met opgaande en geknotte bomen is dan ook zeer verbreid. Bijna elke boomsoort werd in de streek ook geknot. Dit gebied toont bovendien een mooie staalkaart van verschillende vlechtmethoden van hagen, die hier beter bewaard zijn dan elders in Vlaanderen. Behalve de meer algemene verspreide manier van vlechten (‘leiden’) treft men hier ook nog ‘kruis’- en ‘plakhagen’ aan (onder andere ter hoogte van de Rozenhillestraat, Lepelaarstraat, Vitsemolenstraat, Lokerhof en Poorthof). Kenmerkend voor de late middeleeuwen zijn de ontbossingen. Deze ontbossingen waren reeds gestart in de 10de eeuw (de eerste fase van de grote ontginningen) en zetten zich verder in de latere eeuwen. Kenmerkend was dat in de Zandleem- en Leemstreek de bossen niet werden gerooid op plaatsen waar de leemmantel ontbrak of weinig diep was. Dit was het geval op de steile hellingen van rivieren en beken en de heuvelkammen van meer dan 100 m. Quasi alle bossen die vermeld werden in de 12de en 13de eeuw zijn nog steeds terug te vinden op de 18de-eeuwse Ferrariskaart. Op het einde van de 16de eeuw is de Westhoek zo goed als ontvolkt door de godsdienstoorlogen. Volgens sommige bronnen herstelt de streek daarna nauwelijks, omdat ze nadien wordt meegesleept in een algemene economische en religieuze depressie. Volgens andere bronnen herstelt de streek zich, zeker op landbouwkundig vlak op nauwelijks een generatie tijd en eens te meer blijkt de landbouweconomie van de streek vooruitstrevend voor zijn tijd. In 1568 werd ten gevolge van de Beeldenstorm de kerken van Dranouter, Loker, Kemmel, Nieuwkerke en Reningelst vernield en geplunderd. Drie priesters van Reningelst werden terechtgesteld te Nieuwkerke op de Zwartemolenhoek, waar in 1909 een Calvariekruis en in 1929 een Kruistombe werden gebouwd.

In de 17de en 18de eeuw blijft de landbouw verder evolueren, onder meer door nieuwe bemestingstechnieken. De kabinetskaart van de Ferraris (1771-1779) geeft een goed beeld van het landschap in de 18de eeuw, zijnde een bocagelandschap met veel boomgaarden en bos op de heuveltoppen en hellingen met kwel- en stuwwatergronden. Dit ontginningspatroon is nog steeds goed herkenbaar in het landschap. Het bocagelandschap bestond uit een patchwork van akkers, weilanden, bossen en heel wat boomgaarden waarbij de velden omzoomd waren met hagen en houtkanten. Kenmerkend voor dit gebied was het voorkomen van boomgaarden bij hoeves, het talrijk voorkomen van boomgaard rond de kernen, op onder andere de noord- en zuidzijde van de Kemmel- en Monteberg en het zeer talrijk voorkomen ervan in de omgeving van Nieuwkerke. Uit het beperkt onderzoek van het primitief kadaster (Kemmel 1834) blijkt dat de grootteorde van aanduidingen van boomgaard steeds gekoppeld aan huis en hof een gemiddelde oppervlakte had van 1 à 2 ha soms tot 3 ha en zelfs 4 ha (hoeve Traisnel) en 5 ha (Bruuloze). Bij een vergelijking met de kabinetskaart van de Ferraris kunnen we concluderen dat er een zeer grote gelijkenis waar te nemen is tussen het voorkomen van boomgaarden op de beide kaarten met een iets grotere dichtheid op de kabinetskaart van de Ferrariskaart.

Gelet op het gelijke beeld van boomgaarden ten tijde van de Ferraris als bij de opmaak van het primitief kadaster in 1834, en gelet op de beschrijving van Vandermaelen (1846-1854), kan worden verondersteld dat het veelvuldig voorkomen van boomgaarden in deze regio bedoeld was zowel voor eigen gebruik als voor verkoop en zelfs in functie van opkweek van fruitbomen en dat dit verschijnsel vermoedelijk een aanvang nam halfweg de 18de eeuw.

In de 18de eeuw komen verspreid in het gebied hoeves met een ringgracht voor. Van enkele zijn hier nog sporen terug te vinden in het landschap zoals het Oosthove, 'Cense du Don' hoeve, Groot Westhof en ten westen van het Klein Westhof allen ten zuiden van Nieuwkerke. Van andere hoeves zijn hier nog sporadisch restanten terug te vinden.

In het gebied waren ook verschillende windmolens (reeds in de 17de eeuw maakte Sanderus hier melding van). Zo had nagenoeg iedere heuveltop een molen. De Hillemolen en Swartenmolen in Dranouter; de Lettenbergmolen, Keyserinnemolen en Kemmelbergmolen in Kemmel, de Montebergmolen en Scherpenbergmolen te Loker; de Spiermolen en Warandemolen te Nieuwkerke, de Rodenbergmolen te Westouter ... zijn enkele van de meer dan 20 molens die er ooit hebben gestaan. Naast windmolens was er ook op de Douve te Wulvergem een watermolen. Deze molens zijn allen verdwenen (hoofdzakelijk als gevolg van de Eerste Wereldoorlog). In Westouter is er wel een bewaarde houten staakmolen, de Lijstermolen. Dit is een molen uit de Lijsterhoek te Beernem die in 1957 werd aangekocht door de gemeente Westouter.

Er is in de 18de eeuw eveneens heel wat bos; het zijn de bosrelicten van het middeleeuwse bos. De grootste bossen komen voor ter hoogte van de top van de Kemmelberg, op de Scherpenberg en de vallei van de Scherpenbergbeek, ten zuiden van Dikkebusvijver (huidig kasteeldomein Elzenwalle), de Monteberg, langs de Galooiebeek (huidig Eeuwenhout) en ter hoogte van Zwartemolenhoek-Breemeersch. Langs verschillende waterlopen zijn de gronden overwegend in graslandgebruik, lokaal is er een bosje. De Douvevallei is nagenoeg volledig grasland. Het gebied ter hoogte van de Rodeberg-Westouter werd door Graaf de Ferraris niet gekarteerd aangezien Westouter pas na 1778 Oostenrijks grondgebied werd. In 1769 waren Nieuwkerke en Dranouter reeds overgedragen van Frans-Vlaanderen naar de Oostenrijkse Nederlanden. De wijzigingen werden op het terrein gemarkeerd door het plaatsen van grenspalen. Een tweede grenswijziging was er in 1779-1780. In het zuiden en het westen van het gebied zijn nog grenspalen (1819) aanwezig die de grens tussen Frankrijk en de Nederlanden weergeven.

De merkwaardige zuidelijke uitloper, op het grondgebied van Nieuwkerke, loopt parallel aan de Spierebeek en wordt ‘Clé d’Hollande’ genoemd. Vanuit Frankrijk bekeken vormde deze strook immers de ‘sleutel’ tot de Nederlanden. Eeuwenlang liep de ‘Clé d’Hollande’ tot aan de Leie. Zo hoefde Nieuwkerke aan niemand tol te betalen als het zijn lakens via de Spierebeek wilde uitvoeren. Pas in 1962, toen de taalgrens in de grondwet werd vastgelegd, werd de ‘Clé d’Hollande’ ingekort tot wat ze nu is. In deze smalle strook bevinden zich de historische hoeves ‘Oosthof’ en ‘Cense du Don’.

In 1820 zorgt het Verdrag van Kortrijk tussen Frankrijk en Nederland voor een definitieve regeling van de grens. De grens met Frankrijk zoals we die nu kennen is toen vastgelegd en vormt de zuidelijke en westelijke grens van het gebied. Rond 1850 is er een duidelijke toename van de oppervlakte akker- en weiland waarneembaar ten koste van het bosareaal. Vandermaelen vermeldt in zijn ‘Dictionnaire Geographique de la Flandre occidentale’ (1836) onder de gemeente Kemmel bij de beschrijving van de landbouw het economische belang van de fruitteelt. De verklarende tekst betreffende het bodemgebruik, in het bijzonder onder ‘arbres fruitiers’, bevat een aanwijzing voor de aanvang van het aanplanten van boomgaarden voor enerzijds de consumptie (fruits) en anderzijds voor de kweek (pépinières). Wel zien we een uitbreiding van het bos op de Kemmelberg en een versnipperde herbebossing op de Rodeberg.

Na de landbouwcrisis van 1880 vond een herbebossingsfase plaats. De boomsamenstelling van deze herbebossing was groter dan ooit tevoren. Boswallen, hoofdzakelijk bestaand uit haagbeuk, werden tot eind de 19de eeuw gebruikt om bossen of bospercelen af te scheiden. Ten gevolge van de dominante positie van bouwland, de intensivering en mechanisatie van de landbouwbedrijvigheid, begon de dichtheid aan hagen en bomenrijen eind de 19de eeuw af te nemen. De grote industrialisering van de 19de eeuw gaat in grote mate voorbij aan de Westhoek en blijft beperkt tot een aantal kleigroeven en steenbakkerijen, agrarische nijverheid en vlas- en textielnijverheid (in de Leievallei). In 1890 worden tramlijnen aangelegd tussen Ieper, Kemmel en Nieuwkerke.

Bij de intrede van de mechanische landbouw in de loop van de 20ste eeuw worden kavels samengevoegd waardoor heel wat houtkanten en boomgaarden verdwijnen. Tevens werden vele taluds tussen de akkerlandpercelen weggeploegd. Deze taluds ontstonden ondermeer door het beplanten van perceelgrenzen op hellend terrein waardoor deze fungeerden als 'vangrail' voor afspoelend leem. Hagen en houtkanten zijn nagenoeg nog enkel aanwezig rond graslanden, huisweiden en op sommige plaatsen langs onverharde paden.

Op de topografischekaart van 1911 ziet men een reductie van de hagen, houtkanten en boomgaarden. Het bosareaal daalt eveneens. In tegenstelling tot de rest van Vlaanderen gaat de industrialisatie hier niet gepaard met een zeer grote ontginningen van bosareaal. Op de zuidflank van de Rug van Nieuwkerke is het bosareaal nagenoeg volledig verdwenen op een vijftal restperceeltjes na. Op de top van de Monteberg en de Scherpenberg is het bosareaal verminderd maar nog prominent aanwezig. Langs de Scherpenbergbeek is er een sterke daling van het bosareaal en komen reeds heel wat akkers en sporadisch enkele weilanden voor. Op de overige plaatsen (Kemmelberg, Galooiebeek, Hellebeek) is het bosareaal meer versnipperd en slechts beperkt verminderd in vergelijkbaar met dat in de 18de eeuw. In het noorden van Westouter en Reningelst verdwijnt het bos praktisch totaal. De bossen op de Bergen worden verder versnipperd. Niettemin bleef het bos een grote oppervlakte bedekken, groter dan nu het geval is.

Einde 19de eeuw vormden de West-Vlaamse heuvels reeds een toeristisch-recreatieve aantrekkingspool; zo kwamen onder andere welvarende burgers uit Rijsel met de stoomtram naar Kemmel en omgeving om er van de rust, het groen en de uitgestrekte panorama’s te genieten. Vóór 1900 was er op de top van de Kemmelberg een uitkijkpunt aanwezig. De allereerste toeristen beklommen het via een spiraalvorming trappad om boven van het panorama te genieten. Op die bult staat nu het geodetisch meetpunt van 156 m hoogte boven de zeespiegel. Voor de Eerst Wereldoolog stond er houten uitkijktoren. Toeristische belangen vormden reeds in het begin van de 20ste eeuw een bedreiging voor het Hellegatbos op de Rode Berg waarbij Touring Club van België in 1912 actie voerde en de Belgische Staat het bos aankocht.

Eerste Wereldoorlog

De Eerste Wereldoorlog heeft een zeer grote invloed gehad op het landschap hier. Lange tijd bleef dit landschap buiten het strijdgewoel. Het gebied zou tot het voorjaar van 1918 deel uitmaken van het geallieerde hinterland, waar tal van infrastructuur (kampementen, (smal)spoorlijnen, ...) werd uitgebouwd ten behoeve van de militairen. De verschillende heuvels fungeerden eveneens als belangrijke observatiepunten. Door zijn dominante positie in het landschap bood de Kemmelberg een uitstekend zicht richting oosten naar de eigen voorhoede, maar ook naar de Duitse frontlinies en richting noorden ook naar Ieper en verder tot Zonnebeke en Passendale. Omwille van

de voornamelijk lagere ligging van de geallieerden in het zuidelijk front, was onder andere de Kemmelberg cruciaal voor de geallieerde observatie. Ook de Scherpenberg met zijn windmolen fungeerde tijdens de oorlog vanwege zijn hoogte en zijn relatief veilige ligging achter het front als belangrijk observatiepunt. Op voldoende afstand van het strijdgewoel vormden de flanken van beide heuvels bovendien een ideaal oefenterrein. Zo werd de Mijnenslag (ter hoogte van de Wijtschateboog) er grondig voorbereid.

Omdat de Kemmelberg lange tijd relatief ver van het front verwijderd lag en omwille van de eerder offensieve houding van de geallieerde legerleiding, was de verdedigingsinfrastructuur er minder zwaar uitgebouwd. De Kemmelberg lag tussen 1914 - juni 1917 achter de tweede Britse verdedigingslinie, op ruim 3 km afstand van de frontlijn. Omdat het front toen min of meer noord-zuid was georiënteerd, volgden de eerste en tweede verdedigingslinie diezelfde oriëntatie. De derde Britse linie deelde een centraal deel met de tweede linie, onder andere de voet van de Kemmelberg, maar boog in het noorden af langs de Millekruisestraat en de Reningelststraat. Zuidelijk draaide de derde linie rond de zuidoostelijke voet van de Kemmelberg en ging dan richting Steenwerck. De derde verdedigingslinie vertakte van de tweede ter hoogte van Kemmel en volgde een noordoost-zuidwestelijk traject. Deze linies situeerden zich ten oosten en zuidoosten van de Kemmelberg. Ze bestonden uit een dubbele rij, korte, onderbroken loopgraven en prikkeldraadversperringen. Die lagen allemaal aan de voet van de Kemmelberg, buiten bebost gebied. In het bos zouden ze heel beperkte actieradius hebben gehad. Tussen Kemmeldorp en de Kemmelberg kwamen verschillende loopgraafsystemen samen: loopgraven vanaf Sint-Elooi, het kanaal Ieper-Komen en de Kleine Vierstraat. De opbouw van de verdedigingslinies veranderde niet toen de frontlijn na de mijnenslag van 7 juni 1917 nog meer in oostelijke richting opschoof. In april 1918 kwam de oorlog onverwacht zeer dichtbij. In het voorjaar van 1918 ondernamen de Duitsers een grootschalige poging om het geallieerde front te doorbreken. Door een vredesakkoord op het Russische front (Brest-Litovsk, maart 1918) konden extra Duitse troepen aangevoerd worden naar het westfront. Met deze troepenverschuiving hoopten de Duitsers een doorbraak te realiseren tot aan de kanaalkust vóór de komst van de Amerikaanse troepen (na de Amerikaanse oorlogsverklaring van april 1917). De komst van de Amerikaanse troepen zou immers leiden tot een numeriek overwicht aan geallieerde troepen wat de kansen van de Duitsers om de kanaalkust te bereiken, sterk zou doen verminderen.

Vanaf 21 maart 1918 lanceerden de Duitsers een groot offensief over een breed front, tussen Laon en Arras, met spectaculaire terreinwinst tot gevolg. Toen de geallieerden begin april erin slaagden de Duitse opmars te stoppen, spitsten de Duitsers zich nu toe op een meer noordelijke aanval, tussen Dranouter en Wijtschate, met centraal de Kemmelberg als grootste obstakel. Dit offensief, eveneens gekend als de Vierde slag bij Ieper kan in verschillende fasen onderverdeeld worden met onder meer in de nacht van 15-16 april de Duitse verovering van Nieuwkerke en op 17-19 april en op 25-26 april 1918 de slagen om de Kemmelberg. De tweede slag om de Kemmelberg wordt beschreven als een ware hel. Omstreeks 2u30 startte een trommelvuur met honderden projectielen per minuut. De heuvel werd omgetoverd tot een vuurzee achter een ondoordringbaar gordijn van giftige kruit- en gasdampen. De beschieting duurde meer dan twee uren. Om 5 uur volgde een nog zwaarder Duits bombardement, ditmaal ondersteund door een luchtaanval. Een Franse soldaat beschreef de bombardementen als “erger dan wat we meemaakten in Verdun”. “We zijn uitgeput omdat we niet kunnen eten, drinken of slapen. We worden voortdurend gekweld door lawaai, vergiftigd door het buskruit en het mosterdgas, dat we met galgenhumor omdoopten tot ‘koffie en parfumerie’”. Ooggetuigen uit de omgeving zouden de Kemmelberg ook beschreven hebben als een uitbarstende vulkaan. De Monteberg werd via een holle weg de huidige Beukelaarstraat bestormd en ingenomen door de Duitsers.

Na de spectaculaire inname van de Kemmelberg zou de Duitse aanval stokken, onder meer ten gevolge van het achterblijven van artillerie en reservetroepen en omwille van een snelle geallieerde reorganisatie. De volgende dagen en weken (tot halfweg de maand mei) zouden nog Duitse aanvallen en geallieerde tegenaanvallen volgen. Zo gingen de Duitsers op 29 april over tot een aanval tussen Bailleul en Ieper. Bij Loker, Bruuloze en Scherpenberg konden de Fransen standhouden, ondanks zware verliezen. Op sommige plaatsen maakten de Duitsers nog wel enkele honderden meters vooruitgang, maar een doorbraak zou niet gerealiseerd worden.

Achteraf bleek dat een Duitse doorbraak heel nabij geweest was. Het front rond Ieper was nooit zo klein geweest en liep grosso modo vanaf het zuiden van Voormezele, ten noorden van Grote Vierstraat, ten zuidoosten van De Klijte en ten noorden van Bruuloze tot aan het gesticht van Loker en Koudekot (ten westen van Dranouter). Het landschap tussen Kemmel en Loker werd tijdens deze maanden verwoest. “Bij onze aankomst (16 april 1918) was de Kemmelberg een mooie plaats, dicht bebost, vrolijk met bloemen bedekt en over het algemeen gelijkend op Clifton Grove in de maand mei. Bij ons vertrek was het een gefolterde massa bruine aarde met versplinterde bomen en bezoedelde lucht”. Toen de Duitsers er niet in geslaagd waren volledig door te breken ondanks de zware concentratie aan middelen, begon hun vertrouwen te slinken. Vanaf de zomer van 1918 voerden de geallieerden, aangesterkt met Amerikaanse troepen, de druk op de Duitse troepen op, door opeenvolgende aanvallen op de Duitse linies (de zogenaamde ‘ontzettingsgevechten’ van 18 augustus – 6 september 1918). Op 20-21 augustus veroverden de geallieerden terug de heuvelrug rond Dranouter en bereikten zo de voet van de Kemmelberg. Op 30 augustus 1918 lieten de Duitsers de Kemmelberg achter, vernietigden er hun materiaal en trokken zich terug richting Wijtschate en Mesen. Op 5 september 1918 wordt de Kemmelberg definitief heroverd door Frans-Britse troepen. In het zuiden werd Nieuwkerke heroverd op 1 september en Wulvergem op 2 september. Tijdens het Bevrijdingsoffensief, dat van start ging op 28 september 1918, eindigde de verovering van de West-Vlaamse heuvelkam op 2 oktober.

Het landschap werd zeer zwaar getroffen in de Eerste Wereldoorlog. Nagenoeg alle bossen in de frontstreek werden compleet overhoop geschoten en op vele plaatsen herschapen in een kraterlandschap. In het gebied ontsnapten alleen het Voorbos op de zuidelijke flank van de Kemmelberg, de noordelijke gedeelten van Reningelst en Westouter hieraan. Sommige bossen die nog resteerden, omdat ze buiten de frontlinie bleven, werden na de oorlog nog ontbost. Dit gold bijvoorbeeld voor het Eeuwenhout.

Op verschillende plaatsen in het landschap zijn nog relicten aanwezig die verwijzen naar deze oorlog zoals de talrijke gedenktekens, begraafplaatsen, bunkers en schuilplaatsen,... In de westflank van de Lettenberg zijn vier Britse betonnen schuilplaatsen bewaard gebleven van de tweede linie. Tussen 4 april en eind mei 1917 legde de '175th Tunnelling Company' in opdracht van het 'IXth Corps' er ondergrondse infrastructuur aan voor een brigade-hoofdkwartier met bijhorende accommodatie voor één peloton. Na de verovering van dit grondgebied, maakten de Duitsers dankbaar gebruik van de uitgebouwde Britse accommodatie aan de Lettenberg. Eén van de

constructies werd door de geallieerden of Duitsers aangewend als medische post: op de gevel is een rood kruis geschilderd, die nog steeds te zien is.

Op de Lettenberg stond tot begin 20ste eeuw een open standerdmolen voor het malen van graan (vroegste vermelding 1641). In de 19de eeuw werd deze molen gebruikt door de familie Terrier (vandaar 'Terrieremolen' en 'Terrierstraat'). In 1905 liet de laatste molenaar het houten bouwwerk afbreken omdat de molen niet rendabel was. Na de oorlog kwam de Lettenberg in handen van een nieuwe eigenaar, Alexander Sels. Op de plaats waar ooit de molen stond, plaatste hij een calvarie met bijhorende kruisweg; de Lettenberg wordt soms ook aangeduid als Calvarieberg. In tussentijd werd de Lettenberg ook terug helemaal bebost. Volgens de inventaris van autochtone bomen en struiken komen er nog zeer oude houtige elementen voor. In het bos bevindt zich ook nog een restant van een oude holle weg.

Ten zuiden van de Lettenberg bevindt zich een sterk glooiend weiland aan de Kattekerkhofstraat. Dit weiland is een oorlogslandschap (Kattekerkhofstraat) aangezien het duidelijke zigzaggende patronen en putten vertoont die vermoedelijk wijzen op loopgraven en bomkraters uit de Eerste Wereldoorlog. Britse en Duitse loopgravenkaarten tonen aan dat doorheen dit weiland de Britten gevechtsloopgraven hadden aangelegd die deel uitmaakten van de Tweede Britse verdedigingslinie. Verbindingsloopgraven verbonden dit systeem met (ondergrondse) schuilplaatsen of bunkers. De weide kwam in het strijdgewoel terecht tijdens het Duitse lente-offensief (april 1918), wat de vermoedelijke bomkraters kan verklaren. In de weide is eveneens een vermoedelijke toegang tot een ondergrondse installatie (tunnel, deep-dugout,...) uit de Eerste Wereldoorlog aanwezig, waarvan naar verluidt de trappen nog aanwezig zouden zijn. Het weiland is in het noorden en westen omgeven door (deels) holle wegen: de Kattekerkhofstraat en de Lokerstraat, beide afgezoomd door waardevolle houtkanten met autochtoon genenmateriaal. Een aantal oude meidoorn- en sleedoornhagen kruisen het weiland, telkens op een talud gelegen. Parallel aan de haag die dwars op de Lokerstraat staat lag een vuurloopgraaf. Hoewel de loopgraaf langs de hoge zijde van het talud ligt, bood deze locatie waarschijnlijk toch een nuttige beschutting tegen de vijand. In het zuidoosten ligt een bronbosje waarin zich zeer oude, en dus vooroorlogse, hazelaar zou bevinden. In de beschutting van de westelijke rand van dit bosje, aanwezig van voor de oorlog, lag eveneens een gevechtsloopgraaf. De ligging van de haag en het bosje (ruimtelijke dragers) laten toe om in aanvulling op de zichtbare sporen in het reliëf de ligging van de tweede Britse verdedigingslinie weer te geven. De sporen ten zuidwesten van het bosje zijn restanten van het oorlogslandschap bestaande uit verbindingsloopgraven achter de verdedigingslinies, bomkraters en schuilplaatsen. De top van de Kemmelberg symboliseert het meest de strategische positie die de berg innam als belangrijke observatiepost die zijn omgeving in wijde omtrek domineert. Het was ook het ultieme te veroveren doel. Voor de oorlog stond hier, rond de eeuwwisseling, een houten uitkijktoren, die symbool stond voor het beginnende toerisme naar de West-Vlaamse heuvels. Deze toren was tijdens de oorlog als observatiepost van ontelbare waarde voor de Britse troepen. Tijdens de vierde slag werd de toren verwoest. Na de oorlog werd de huidige vierzijdige bakstenen uitkijktoren Belvédère gebouwd. Op een heldere dag biedt de toren een fantastisch zicht over de Ieperboog en Wijtschateboog tot Armentières in het zuiden.

Op de top van de Kemmelberg staat de gedenkzuil 'Den Engel' geheten. Dit monument van 18 m hoog beeldt Victoria uit, de Romeinse godin van de overwinning naar ontwerp van de Franse architect Louis Cordonnier. De volksmond doopte ze om tot 'De Treurende Engel'. Deze gedenkzuil wil vooral herinneren aan de vele Fransen die hier in april 1918 vochten tijdens de Slag om de Kemmelberg. Het monument vormt een symbolische eenheid met het Franse massagraf, 170 m verderop. De vrouwenfiguur op de gedenkzuil kijkt naar de obelisk op het massagraf en verderop richting Frankrijk, het thuisland van de gesneuvelden. Dit Franse 'Ossuaire' bestaat uit vier massagraven, aangelegd tussen 1920 en 1925 en vermoedelijk nog later aangevuld. Daarin liggen de resten van 5.294 militairen begraven liggen, waarvan er slechts 57 geïdentificeerd konden worden. Het is de grootste militaire begraafplaats in dit gebied, en de grootste Franse militaire begraafplaats in Vlaanderen. Vanaf het Franse massagraf, op de zuidwestelijke flank van de Kemmelberg, kijkt men westwaarts uit op de heuvelkam van de Baneberg, Rodeberg, Molenberg, Vidaigneberg en Zwarteberg, en verder de Franse-Vlaamse Catsberg.

Na de Eerste Wereldoorlog wordt van overheidswege aanbevolen de streek grotendeels te (her)bebossen, omdat ze voor landbouw toch niet meer zou geschikt zijn. Bij gebrek aan plantgoed enerzijds en door het enorme dynamisme van de plaatselijke bevolking anderzijds werden toch de meeste gronden weer in landbouwgebruik genomen. Herbebossing gebeurde vooral op dezelfde plaatsen van voormalig bos, ook was er veel spontane heropslag vanuit oude hakhoutstoven. Om de gronden terug bruikbaar te maken voor landbouw werden de gronden meerdere keren opgeruimd. Pas nadat alle gronden gediepgrond waren, waarbij nog oorlogsresten verwijderd werden en veelal betere teelaarde naar boven kwam, waren de meeste problemen voorbij. In mei 1921 was 77% van de totale oppervlakte velden hersteld. Het ministerie en de Boerenbond voorzagen de mensen van een lage prijs in dieren, meststoffen, werktuigen, zaaigoed, ..., zodat ze vlot konden heropstarten. Rond 1930 waren bijna alle landbouwgronden weer echt in gebruik genomen. Niet alle eigenaars keerden terug waardoor na de oorlog vele hoeven van eigenaar veranderden of niet weer opgebouwd werden. Ten gevolge van de totale verwoesting van de bebouwing in het oorlogsgebied lieten de verwoeste gemeenten zich adopteren door de Staat (wet van 8 april 1919) en werd de wederopbouw in het Verwoeste Gewest gefinancierd en gecoördineerd. Binnen het gebied is bijgevolg alle bebouwing met uitzondering van Reningelst uit de wederopbouwperiode. De wederopbouw herstelde in grote lijnen het vooroorlogse stratenpatroon en de inplanting van de gebouwen en sluit aan bij de regionale baksteenarchitectuur en planindeling van de 19de eeuw. Men nam hierbij wel de vrijheid om enkele verbeteringen door te voeren in het stedelijk weefsel. Zo werden straten rechtgetrokken en werden de gebouwen soms een meter verder naar achter opgebouwd zodat de straten meer ruimte zouden krijgen. Soms werden gebouwen van voor de oorlog op een meer logische plek in de herbouwde kern geplaatst. Zo werd voor de wederopbouw van de configuratie van Nieuwkerke gebruik gemaakt van de kaart van Sanderus. Gezien het landelijke karakter hier is de wederopbouwstijl eerder sober.

De dorpskerken van Loker, Dranouter, Westouter en Nieuwkerke werden gereconstrueerd min of meer getrouw aan de stijleenheid van de vorige laat-gothische hallenkerk en sluit aan bij de typische baksteengothiek van de kuststreek. De wederopgebouwde parochiekerk van Kemmel vertoont eclectische stijlkenmerken en leunt meer aan bij de neo-Romaanse stijl met regionale en neo-Byzantijnse inslag. De gemeentehuizen van Nieuwkerke en Westouter werden in of meer historiserende trant wederopgebouwd en onderscheiden zich van

de overige doorsnee-bebouwing.

In 1925 werd aan de voet de Kemmelberg ter hoogte van de bronweide van de Willebeek op de plaats van een vooroorlogs jachtpaviljoen een kasteel in neo-renaissance-stijl gebouwd naar ontwerp van archicecten C. Pile en H. Carbon: het is thans het gemeentehuis van Heuvelland. Ook het vooroorlogs kasteel op de historische kasteelsite (1622) aan de rand van het dorp van Kemmel werd heropgebouwd als een landhuis in Cottage-stijl naar ontwerp van architect J. Dumont (1920). De nieuwe hoeven werden meestal terug opgebouwd vlakbij hun vorige locatie. De eenvoudige wederopbouwtrant sluit aan bij de regionale 19de-eeuwse hoevebouw. Veelal was het bouwmateriaal en de indeling van de woning zeer modern, maar kreeg de gevel een 'oud' voorkomen. Doordat men overdreef in het gebruik van stijlelementen zijn deze hoeven toch zeer verschillend van de meer sobere hoeven die er voor de oorlog stonden. De plannen van de wederopbouwhoeven werden onder andere opgemaakt door de Boerenbond, die over een 'bouwdienst' beschikte. Er komen verschillende types hoeven voor, veelal afhankelijk van de bedrijfsgrootte. Een veelvoorkomend type heeft een u-vormige opstelling van drie losse gebouwen (twee schuren en een woonhuis) rond het erf. Dit type hoeve werd volgens Ronse en Raison (1918) vooral aangeraden bij een bedrijfsoppervlakte van 10 ha of meer en kwam al vanaf de 19de eeuw vooral in de poldergebieden voor. In nog latere periodes werden vaak grote schuren bijgebouwd bij de woning.

Na de Eerste Wereldoorlog nam ook de lengte aan hagen en houtkanten gigantisch af. De intrede van het prikkeldraad speelde hierin een doorslaggevende rol. In West-Vlaanderen restte in 1986 nog slechts 13% van de lengte aanwezig eind de 19de eeuw. Dit gebied is echter voor de provincie een absolute uitzondering, met een nog zeer respectabele lengte aan traditionele hagen en houtkanten.

De Eerste Wereldoorlog heeft het vooroorlogse landschap nagenoeg volledig verwoest. Lokaal zijn nog enkele houtige relicten aanwezig die de oorlog –waarschijnlijk beschadigd- overleefden. Het bosbestand aan de top nabij de Belvédère, evenals het bestand ten oosten ervan bevatten oud eiken- en beukenhakhout dat vermoedelijk de oorlog overleefde. Ten zuidoosten van de top, vinden we in de houtkant op het talud van de Gremmerslinde oude hakhoutstoven terug, onder andere van es. Langs de Klokhofweg, Noordstraat en Smijterstraat vinden we nog pre-oorlogse bomen terug. Het Voorbos (bos ten zuiden van de Kemmelberg) gaat terug tot 18de eeuw en zou tijdens de Eerste Wereldoorlog niet kapotgeschoten zijn. De hoge concentratie aan autochtone bomen en struiken bevestigen deze stelling. Het is nu één van de mooiste (bron-)bossen uit de hele regio. Op de Lettenberg bevinden zich een aantal oude houtige erfgoedelementen gekend als concentratie van autochtone bomen en struiken en een restant van een holle weg.

Reeds voor de Eerste Wereldoorlog maar ook ruime tijd er na, werd op verschillende plaatsen in dit gebied zand gewonnen. Voor de oorlog werd dit zand met paard en kar vervoerd. Na de oorlog werd gebruik gemaakt van het aanwezig smalspoor. Bij de Scherpenberg werden zo in het jaar 1967 een 100-tal vrachtwagens per dag afgevoerd. Er was een put aanwezig van 4 m diep bij 125 m lang. Met treinwagonnetjes werd het zand naar de straatkant gebracht waarna het op de vrachtwagens werd geladen. Het zand werd gebruikt in de wegenaanleg en voor metselwerk in de bouwnijverheid. Heel wat zand werd ook gebruikt tijdens de bouw van de commandobunker in 1953 te Kemmel. Deze zandwinning heeft zijn sporen nagelaten in het landschap. Soms werden die putten later opgevuld met ijzerzandsteen, en ander met steenafval. Soms werd het gebruikt als stortplaats voor huishoudelijk afval (De Klijte, Montebergstraat). Lokale toponiemen of straatnamen verwijzen naar dit verleden: het Zavelaarstraatje (zavel of zand), de Zandberg (ten noorden van de Scherpenberg),... Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd dit gebied – net zoals de rest van België – opnieuw bezet gebied. Ten gevolge van de terugtochtgevechten in mei – begin juni 1940 (vooral ter hoogte van het kanaal Ieper-Komen), waarbij Britse troepen de Duitsers trachten tegen te houden om hun collega's de mogelijkheid te geven via Duinkerke in te schepen richting Groot-Brittannië ('Operatie Dynamo'), zouden heel wat Britse doden bijgezet worden op de reeds bestaande Britse militaire begraafplaatsen in Heuvelland. Heuvelland werd op 6 september 1944 bevrijd door de Eerste Poolse Legerdivisie. Onder meer op de militaire begraafplaatsen Kemmel Chateau Military Cemetery, Locre Hospice Cemetery, Westoutre British Cemetery en Oosttaverne Wood Cemetery werden Britse doden uit de Tweede Wereldoorlog bijgezet. Langs de Lokerstraat te Kemmel werd tijdelijk een Duitse militaire begraafplaats aangelegd voor 860 Duitsers. Hun graven werden na de oorlog overgebracht naar de Duitse militaire begraafplaats van Lommel. Er zijn in Heuvelland verschillende oorlogsgedenktekens, die herinneren aan de Tweede Wereldoorlog. Sommige bunkers uit de Eerste Wereldoorlog, waaronder die van de Lettenberg, zouden ook tijdens de Tweede Wereldoorlog als schuilplaats gebruikt zijn door de bevolking van Heuvelland.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de bossen opnieuw geplunderd door de inwoners op zoek naar brandhout en door de bezetters, die naaldhoutstaken op de velden plaatsten om valschermspringers het landen te beletten. Bomenrijen verdwenen, het bos verarmde of verdween.

Na de Tweede Wereldoorlog werd tussen 1952 en 1956 een ondergrondse bunker (15 m diep, meet 30 m bij 30 m) gebouwd in de zuidflank van de Kemmelberg. De bunker was bedoeld als commandopost voor een internationaal luchtverdedigingssysteem en maakt deel uit van een plan van het Ministerie van Defensie om op drie strategische punten in België een grote ondergrondse bunker te bouwen. Men moet de bouw van deze reusachtige bunker zien tegen de achtergrond van de Koude Oorlog en specifiek van de reorganisatie van het Belgische leger na de Tweede Wereldoorlog. Toen werden op verschillende plaatsen maatregelen genomen om bij een mogelijk nieuw conflict gewapenderhand klaar te staan. De bunker werd tot midden jaren '90 gebruikt als commandopost tijdens grootschalige oefeningen. De site is ondertussen opgenomen in een historische pool van defensie, een overkoepelende adviesraad met steun van het ministerie van defensie, die historisch waardevolle sites beheert. Bedoeling is dat ook jongeren in contact komen met deze historische plaatsen en zo voeling krijgen met de militaire geschiedenis. De bunker, een zeldzame getuigenis van de Koude Oorlog in België, gelegen onder de Kemmelberg richt zich vooral op scholen en jongerengroepen. Dit museum van de Koude Oorlog verduidelijkt niet alleen het ontstaan van de NAVO en het Warschaupact maar licht ook de rol van België in de Koude Oorlog toe.

De Tweede Wereldoorlog onderbrak de beloftevolle toeristische ontwikkeling even. Na de wapenstilstand werd een eerste jeugdheem 'Monsalvaet' van de K.S.A. opgericht. In 1957 werd tussen de Rode Berg en de Zwarte Berg een kabelbaan aangelegd en vanaf de jaren 1960 werden verscheidene hotel- en verblijfsaccommodaties en andere commerciële zaken opgericht wat een verstedelijkte strook

gaf die de zuidflank compleet van de noordflank afsnijdt. Dit leidde tot overrecreatie en overbetreding in de bossen op de heuveltoppen en verontreiniging van de bronbeken. Ook de Vlaamse wielerwedstrijden wonnen aan belang waarbij de beklimming van de Kemmelberg tot vandaag tot de nationale en internationale wielerklassiekers blijft behoren en samen met de autorally '24 uren van Ieper' de belangrijkste sportmanifestaties zijn met behoorlijke publieke toeloop in dit gebied. Verder blijft het Folkfestival te Dranouter de grootste publiekstreffer van Heuvelland.

huidig landschapsbeeld

Het huidig landschapsbeeld wordt nog steeds bepaald door zijn fysische opbouw met de centrale heuvelrij als dominante blikvanger in het landschap. Het landschap bestaat uit een sequentie van zuidwest-noordoost georiënteerde heuvels en valleien welke het gebied van noord naar zuid opdelen in vijf te onderscheiden landschappelijke deelgebieden, zijnde de overgang naar het laagland van Poperinge en Ieper, de getuigenheuvels van Vidaigneberg tot en met Kemmelberg, de Douvevallei, de heuvel van Nieuwkerke en de overgang naar de Leievallei.

Het dominante landschapsbeeld wordt hier bepaald door het deelgebied van de getuigenheuvels van Vidaigneberg-Rodeberg-Scherpenberg-Monteberg-Kemmelberg. Het landschap van dit deelgebied wordt enerzijds bepaald door de getuigenheuvels Vidaigneberg-Rodeberg-Scherpenberg en de iets zuidelijker gelegen Monteberg en Kemmelberg, met respectievelijke hoogten van 125 m tot 156 m, en anderzijds door de steilere noordelijke hellingen met bronniveaus van waterlopen die het landschap ten noorden van de heuvelruggen vormt geeft in noordoost georiënteerde valleigebiedjes in tegenstelling tot de zwakke zuidelijke hellingen uitlopend naar de Douvevallei. In dit deelgebied heeft de differentiële erosie van de afwisselende zand- en kleilagen in combinatie met de voorkomende bronniveaus geleid tot een uitgesproken landschapsdiversiteit.

De topzones van de centrale heuvelrij en de steile hellingen met bronniveaus zijn in het landschap herkenbaar door het voorkomen van bos; de voorkomende bostypes zijn vrij gevarieerd gaande van bronbos, over beekbegeleidend bos, hellingbos tot plateaubos. Bijkomend verwijzen de talrijke locaties met een uitgesproken soortenrijkdom van oud-bosindicatoren en autochtone struiken en bomen naar plaatsen van historische bebossing; het betreft het Hellegatbos en de noordflank op de Rodeberg, het Voorbos op de zuidflank van de Kemmelberg, bosje in de vallei van de Douvebeek in omgeving van kasteel Behaeghel, bosjes langs de Sulferbergbeek, Scherpenberg met omgevende kleine bosjes, houtkanten met oude hakhoutstoven in omgeving van Rodeberg en Kemmelbergen hagen en houtkanten in Zwartemolenhoek-Breemeersen. De grote soortenrijkdom aan autochtone struiken en bomen is zeker uniek voor West-Vlaanderen en uitgesproken voor Vlaanderen. Aansluitend op de beboste toppen en hellingen treft men een kleinschalig landschap aan van bosjes, wei- en hooilanden omrand door hagen, houtkanten en knotbomen en holle wegen.

De grote variaties van droog naar nat zijn eveneens afleesbaar in voorkomende vegetaties en bepalen tevens het gevarieerde landschapsbeeld; van het droge dalhoofd met hakhoutstructuren over droge tot matig vochtige weilanden naar natte kwelzones met rietvelden en poelen. Deze landschapsrelicten zijn kenmerkend voor de valleisystemen in de bovenloop van de Broekelzenbeek, Scherpenbergbeek, Rozenhillebeek, Sulferbergbeek-Brandersbeek, Douvevallei, Hillebeek, Lindebeek, Kemmelbeek en Willebeek en worden tevens gekenmerkt door het voorkomen van waardevolle graslanden gekoppeld aan bronniveaus en kwel- en stuwwatergronden. De overige graslanden komen voor, hetzij beekbegeleidend aan deze waterlopen en geaccentueerd in het landschap door knotbomenrijen, struwelen, hoekbomen en perceelsbeplanting, hetzij op de voormalige huisweiden met relicten van hoogstamboomgaard rond hoeves.

De taluds zijn op vele plaatsen nog aanwezig, weliswaar zonder houtkant zoals weleer. De akkerbouw op deze percelen werkt echter het nivelleren van de taluds in de hand en versterkt het afspoelen van oppervlakkige grondlagen. Omwille van het voorkomen van zandleem- en leembodems kennen de zones met zwakste hellingsgraad een dominant akkerlandgebruik. Recente evolutie naar wijnbouw sinds 1996 is kenmerkend voor dit deelgebied. Deze wijngaarden komen onder andere voor op de zuidelijke helling van de Monteberg (wijngoed Monteberg 7 ha), tussen de Rodeberg en de Vidaigneberg (wijngoed Entre-deux-Monts 7,5 ha) en een kleinere wijngaard op de zuidelijke flank van de Vidaigneberg (wijngoed Schotte 25 are). De wegenis en de ligging van de dorpen is tevens geënt op de fysische opbouw van de centrale heuvelrij, zoals het wegtracé en de inplanting van de dorpen Dranouter en Loker op het interfluvium van de Hillebeek, en de dorpen Kemmel, Wulvergem en Westouter gelegen aan respectievelijk de Willebeek, de Douvebeek en de Franse Beek. De wegen rond de getuigenheuvels verlopen grotendeels volgens de hoogtelijnen en hebben veelal hoge wegbermen met hakhoutstructuren en waardevolle bermvegetaties. De dwarsverbindingen zijn holle wegen doorgaans met waardevolle wegbermen en oude hakhoutstoven.

Een goed voorbeeld van een gaaf bewaarde middeleeuwse dorpsstructuur is de dries als centraal grasplein te Kemmel. De verdere ontwikkeling van het dorp met onder andere een opper- en neerhofstructuur met een site van het voormalig kasteel zijn eveneens nog herkenbaar te Kemmel. De dorpsontwikkelingen in Nieuwkerke, Westouter en Reningelst vormen ook goed bewaarde voorbeelden van een opper- en neerhofstructuur.

De bebouwing wordt algemeen gekenmerkt door de wederopbouwarchitectuur na 1920 ten gevolge van de oorlogsverwoestingen in de Eerste Wereldoorlog. Hierbij greep men terug naar de 19de-eeuwse traditionele baksteenarchitectuur al dan niet met eclectische stijlelementen. Het wederopgebouwde gebouwenbestand is gebaseerd op de traditionele structuur en planindeling van de 19de-eeuwse bebouwing. Het kasteel De Warande met omgevende kasteeltuin in landelijke Engelse stijl met vijvers gevoed door de bron van de Willebeek wijkt hier enigszins van af.

De dorpskernen worden gekenmerkt door gebruik van ijzerzandsteen als bouwsteen voor de portalen en torens van de kerken. Naast het strategisch belang van de heuvels als observatiepost in de Eerste Wereldoorlog zijn tal van kenmerkende herdenkingstekens, begraafplaatsen, bunkers en schuilplaatsen herkenbare getuigen in het landschap van slag om de Kemmelberg in 1918. Deze oorlogsrelicten zijn tevens een toeristische aantrekkingspool.

Het deelgebied van de getuigenheuvels heeft omwille van zijn hoogteligging, gedifferentieerd reliëf en verscheidenheid aan vegetaties en grondgebruik een zeer hoge belevingswaarde en biedt bijzonder veel uitkijkpunten en mooie zichten.

De noordelijke en noordoostelijke steile hellingen van de centrale heuvelrij met bronniveaus van een aantal waterlopen gaan meer noordwaarts over in een zwak hellend landschap met noordoost georiënteerde valleisystemen van de Pandoenebeek, Franse Beek, Hellegatbeek, Grote Beek, Scherpenbergbeek, Rattestaartbeek, Kemmelbeek en de Willebeek. Deze waterlopen kennen allen een zwak meanderend verloop. De erosieve werking van deze waterlopen hebben geleid tot het matig golvend karakter van het landschap en zijn kenmerkend voor de overgangszone naar het laagland van Poperinge en Ieper; dit deelgebied behoort tot de zandleemstreek met overwegend vochtige tot natte zandleemgronden en ligt grosso modo lager dan 40m TAW.

Ten noorden van Westouter wordt het landschap opgebouwd door een opeenvolging van parallelle valleien van de Frans Beek en de Pandoenebeek uitlopend in de depressie van de vallei van de Grote beek te Reningelst. Beide dorpen zijn gelegen in de vallei en de verbindingswegen bevinden zich hoofdzakelijk op de top van de hellingen, in het bijzonder de Casselstraat als relict van de oude heirbaan Cassel-Wervik. Vanop deze weg heeft men een mooi panoramische overzicht van de getuigenheuvels.

Afgezien van de beekbegeleidende graslanden en nog voorkomende huisweiden rond hoeves heeft deze overgangszone een afwisselend grondgebruik met overwegend akkerbouw en komen verscheidene kleine landschapselementen voor in het bijzonder veel poelen met knotbomen, houtkanten, struwelen en kleine bosjes, omhaagde weilanden en een relict van een kaphaag langs een hoppeveld als waardevol houtig erfgoedelement.

Het zwak hellend gebied in de valleisystemen van de Scherpenbergbeek en de Klijtebeek is een uitgesproken akkerbouwgebied waarbij de grotere huisweiden met solitaire bomen en poelen een kenmerkend gegeven zijn in het landschap. Het gehucht De Klijte ligt op de rand van een complex van natte leem- en kleigronden waaruit de Klijtebeek ontspringt en waar in de 15de eeuw een bedehuis voorkwam.

Langs de Reningelststraat tussen De Klijte en Reningelst bevinden zich een aantal grote landbouwbedrijven (pluimvee) welke visueel storend zijn; het tuinbedrijf ter hoogte van Reningelst heeft eerder een beperkte bebouwing met rondom een boomkwekerij. De valleien van de Kemmelbeek en de Willebeek ten noordoosten van de Kemmelberg worden gekenmerkt door goed bewaarde structuurkenmerken van meanderende waterlopen, asymmetrische oeverzones en verspreid voorkomende beekbegeleidende graslanden en beplantingen. Verder naar Ieper tot Dikkebusvijver kent de Kemmelbeek een eerder rechtlijnig verloop met populieren op de oevers welke aansluit op de beboming rond de Dikkebusvijver zelf. Dikkebusvijver ontstond door het afdammen van de Kemmelbeek en is één van spaarbekkens rond Ieper, vermeld in 1320, ter bevoorrading van drinkwater en voeding van de vestinggrachten. Op de noordelijke oever van Dikkebusvijver staat de zogenaamde 'Vaubantoren', gebouwd in 1684 als versterking ter verdediging van de leperse waterbevoorrading en als sashuis voor de valsluis die de watertoevoer vanuit de vijver van Dikkebus naar Ieper moest regelen. De toren maakt deel uit van stadsvesting. Deze overgangszone naar het laagland van Ieper kent een wisselend grondgebruik van akker- en weilanden, beekbegeleidende graslanden met verspreid voorkomende perceelsrandbeplantingen langs de beken met het parkdomein van het kasteel Elzenwalle met aansluitend bosje als opvallende landschapselement.

De aanwezigheid van de vele militaire begraafplaatsen van WO I ter hoogte van de locatie 'Hoge Basseie' is een opvallend gegeven in dit deelgebied. Tussen de getuigenheuvels en de heuvelrug Nieuwkerke strekt zich de Douvevallei uit. Het betreft een brede alluviale vallei met zeer zwakke valleiranden en een mooi ingesneden bovenloops gedeelte ter hoogte van het bronniveau op de flanken van de Vidaigneberg. De Douve stroomt oostwaarts naar de Leie met een verval tussen 75 m en 30 m TAW en mondt na ongeveer 17 km uit in de Leie ter hoogte van Warneton en markeert de grens tussen België en Frankrijk tijdens haar eerste kilometers. In de bovenloop tot aan het kasteelpark Behaegel bezit de vallei nog soortenrijke en reliëfrijke graslanden, dotterbloemhooilanden, houtkanten, bomenrijen en bosjes. Tijdens de Eerste Wereldoorlog kwam deze bosrijke streek pal tussen de strijdende partijen te zitten. Wilde hyacinten als oud-bos indicatoren wijzen op het ooit aanwezige bos. Poelen zijn vaak bom- of mijnkraters en de afgedamde vijver in het Eeuwenhout diende ooit als drinkplaats voor de paarden van de Britse artillerie en als waterbevoorrading voor een wasplaats in Dranouter. Het Eeuwenhout situeert zich op een helling in de vallei van de Douvebeek tussen de kernen van Loker en Dranouter. Het betreft een relict van een wastine-gebied gekenmerkt door een trapvormig reliëf met graslanden, bosjes, poelen, hagen en houtkanten, knotbomenrijen en holle wegen waarvan het landschapsbeeld verwijst naar het oorspronkelijke landschap. Tot kort na de Tweede Wereldoorlog stond het Eeuwenhout te boek als een loofhoutbos (20 ha) en werd het bos grotendeels omgezet naar landbouwgrond. Sinds de aankoop door de Vlaamse overheid in 1990 werd er opnieuw bebost, hagen, houtkanten en knotbomen aangeplant. In het vlakke stroomgebied van de Douvebeek is akkerbouw dominant aanwezig en beplanting eerder minimaal aanwezig. De plaatselijke beekbegeleidende graslandcomplexen ter hoogte van de samenvloeiing met de Lindebeek en ter hoogte van Noordhoek ondersteunen het valleikarakter van dit deelgebied. Een globale opwaardering van de Douvebeek en omgeving is zeker aangewezen, zowel wat de structuurkenmerken van de beek betreft wat de beekbegeleidende systemen als graslandstroken en beplantingen betreft. De openheid van het valleigebied is eveneens kenmerkend voor dit deelgebied en biedt mooie zichten naar de getuigenheuvels en naar de zuidelijker gelegen heuvel van Nieuwkerke. Deze bijzondere visuele relatie dient voldoende gewaarborgd te worden gelet op de grootschalige en visueel storende bedrijfsgebouwen. Ten zuiden van het valleigebied van de Douvevallei strekt zich de heuvelrug van Nieuwkerke uit omvattende de Zwartemolenhoek, De Walletjes en de hoogte van Nieuwkerke gelegen op 80 m hoogte. Het betreft een getuigenheuvel van dagzomende zand en klei en vormt het interfluvium tussen de Douvevallei en de Leievallei. De bebouwing van het dorp Nieuwkerke is gecentraliseerd op de topzone waarbij de kerk een baken is in het landschap. De heropbouw van het dorp na de verwoesting in de Eerste Wereldoorlog is gebaseerd op de configuratie van Sanderus in Flandria Illustrata waarbij de opper- en neerhofstructuur hernomen werd. Het stadhuis van Nieuwkerke is een voorbeeld van wederopbouw met Eclectische stijlkenmerken en eerder afwijkend dan de overige wederopbouw in het dorp. In het open gebied komen verspreid landbouwbedrijven voor.

De noordelijke helling van deze heuvelrug omvat twee ingesneden valleisystemen, welke uitmonden in de Douvebeek, met bronniveau

respectievelijk op de Zwartemolenhoek en op De Walletjes. Deze valleisystemen zijn gekenmerkt door zeer gevarieerde bodemcomplexen gaande van gleyige leemgronden tot sterk gleyige zware kleigronden wat zich weerspiegelt in het landschap in een grillig trapvormig reliëf en graslanden met voorkomen van vele kleine landschapselementen. Tussen deze valleisystemen komen open akkercomplexen voor. De hoogte van de Zwartemolenhoek is een sterk gleyige kleikop met zowel bosjes, houtkanten als hagen en een afwisseling van gras- en akkerpercelen. Dwars door deze hoogte loopt de heirweg Bailleul-Mesen met goed bewaarde oude bestrating en waarlangs een aantal waardevolle houtige erfgoedelementen voorkomen; oude knotaken en oude rozensoorten opgenomen als locatie voor autochtone bomen en struiken. Op de zuidhelling van de Zwartemolenhoek staat de kruistombe van de drie in 1568 terechtgestelde priesters ten gevolge van de Beeldenstorm.

Ten zuiden van de heuvelrug van Nieuwkerke treft men een zeer zwak hellend open gebied aan, zijnde de overgang naar de Leievallei. De landschappelijke kenmerken van deze zuidelijke helling is vooral vanuit het zuiden goed afleesbaar. Men kan in het landschap de fysische grens waarnemen tussen de leemgronden van de heuvelrug en de kleigronden van het valleigebied door het voorkomen van een knik in de helling en het voorkomen van akkers zoals Spiervelden, op de leemgronden en grotere concentraties van grasland op de kleigronden. Anderzijds vertoont deze helling van west naar oost een overgang van zeer natte stuwwatergronden op klei, de zogenaamde Breemeersen ten zuiden van de Zwartemolenhoek in gebruik als hooi- en graasweiden met mooie houtkanten dwars op de helling, naar kleigronden met een afwisseling van gras- en akkerlanden. Naast een aantal opmerkelijke historische hoeves met bouwkundige erfgoedwaarden is de bebouwing zeer schaars. Omwille van deze openheid is de landschappelijke opbouw zeer goed herkenbaar. Dit geldt tevens voor de fysieke begrenzing van het gebied, nog tastbaar aanwezig door het voorkomen van oude grenspalen en de Spierebeek als historische waterverbinding tussen Nieuwkerke en Armentières.

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000
- Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.
- Atlas Cadastral parcellaire de la Belgique, Philippe-Christian Popp, uitgegeven in 1842-1879, schaal 1:5000.
- Topografische kaart van België, Philippe Vandermaelen, uitgegeven in 1846-1854, schaal 1:20.000.
- Topografische kaarten van België, Eerste editie, Krijgsdepot, uitgegeven in 1865-1880, schaal 1:20.000.
- Topografische kaarten van België, Tweede editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1880-1884, schaal 1:20.000.
- Topografische kaarten van België, Derde editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1889-1900, schaal 1:20.000.
- Topografische kaarten van België, Herziening derde editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1900-1930, schaal 1:20.000.
- Kaart van België, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1928-1950, schaal 1:20.000.
- Kaart van België, Militair Geografisch Instituut, uitgegeven in 1949-1970, schaal 1:25.000.

- BOURY F. 1978: *Evolutie en bestemming van het Heuvellands bos en landschap*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Universiteit Gent.
- BULCKAEN T., LIEFOOGHE M., SCHMITZ D. & UYTTENHOVE P. 2008: *Omgaan met de wederopbouwarchitectuur in de frontstreek van '14-18'. Ieper en Heuvelland*, Labo S Vakgroep Architectuur en Stedenbouw Universiteit Gent,.rapport i.o.v. Stad Ieper, Provincie West-Vlaanderen, 199.
- CHIELENS P., DENDOOVEN D. & DECOODT H. 2006: *De laatste getuige. Het oorlogslandschap van de Westhoek,* Lannoo, Tielt, 256.
- DECROCK S. 2004: *De Scherpenberg: een unieke site in Vlaanderen*, Heuvelland.
- DE MULDER G. & PUTMAN J.L. 2006: *De Kemmelberg en verwante elitesites in Centraal en West-Europa (6de-5de eeuw), perspectieven voor toekomstig onderzoek,* conferentiebijdrage Een status quaestionis van het archeologisch onderzoek op de Kemmelberg.
- GEURST J. & BALJON L. i.s.m. VAN DIJK T., DE GRAAF J., MEIRE J. & UYTTENHOVE P. 2012: '*Herinneringspark 2014-18'*, masterplan opgesteld i.o.v. agentschap Onroerend Erfgoed, Projectsecretariaat 100 jaar Groote Oorlog (2014-18), 232.
- GOOSSENS D. 1984: *Inleiding tot de geologie en geomorfologie van België*, uitgeverij van de Berg, Enschede 228.
- HANTSON W. 2009: *Nieuwe perspectieven op de Kemmelberg. Een geomorfologische studie van de Kemmelberg met archeologische implicaties*, onuitgegeven masterproef, Katholieke Universiteit Leuven.
- HEYN M. & VERBOVEN H. 2011: *Heuvelland en Mesen. Een voorlopig voorstel van WO I-'lieux de mémoires',* Onroerend Erfgoed, Intern rapport (werkversie, januari 2011, inclusief aanpassingen).
- HUIGENS E., VAN DEN ABEELE J.-F. i.s.m. ZWAENEPOEL A., COSYNS E., TERMOTE J., LE COEUR A., DEBAILLIE C., DELDAELE P. 2008: *Landschap zonder grenzen: een kwaliteitsimpuls. Historisch onderzoek naar het traditionele bocagelandschap in de Belgische Westhoek en in Frans-Vlaanderen,* i.o.v. Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels vzw, Ieper, 192.
- JACOBS P., DE CEUKELAIRE M. & SEVENS E. 2001 : T*oelichting bij de geologische kaart van België Vlaams Gewest. Kaartblad 27-28-36. Proven-Ieper-Ploegsteert* 1:50.000, Belgische Geologische Dienst en Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel, 68.
- MATTHIJS J. 2002: *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 27-28-36 Proven –Ieper- Ploegsteert,* Ministerie Vlaamse Gemeenschap, Afdeling natuurlijke rijkdommen.
- OPSTAELE B. & BERTEN D. 2012: *Geïntegreerd beheerplan Ieperboog met bosreservaat Zwarte Leen en Vlaams natuurreservaat Bassevillebeek*, rapport Grontmij nv i.o.v. Provincie West-Vlaanderen, i.s.m. Agentschap voor Natuur en Bos en Bosgroep Ijzer en Leie. 192 + bijlagen.
- OSTYN G. 1988: Een historische blunder met landschappelijke gevolgen, *Documentatiemap Landschapsonderzoek* 16, 3-25.
- QUAGHEBEUR R. 1998: *Oorlog aan de Schreve*, Koksijde, 231.

- RONSE A. & RAISON T. 1918 : *Fermes-Types et constructions rurales en West-Flandre.* Plans, coupes, reproductions photographiques, Brugge.
- ROUMEGOUX Y. & TERMOTE J. (red.) 1993: Kemmel – Cassel, de vroegste bewoningsgeschiedenis van de Vlaamse Heuvels, *Westvlaamse Archaeologica* 9-2.
- RÖVEKAMP C. & MAES B. 2000: *Oorspronkelijk inheemse bomen en struiken in het Regionaal Landschap Westvlaamse Heuvels. Een onderzoek naar autochtone genenbronnen*, Rapport i.o.v. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Bos en Groen.
- SCOTT M. 1992: *The Ypres Salient. A guide to the cemeteries and memorials of the Salient*, Norwich-Norfolk, Gliddon Books.
- TACK G., VAN DEN BREMT P. & HERMY M. 1993: *Bossen van Vlaanderen. Een historische ecologie*, Davidsfonds Leuven, 320.
- VAN DEN EECKHAUT M. & POESEN J. 2009: *Uitbreiding (fase 3) van de gevoeligheidskaart voor grondverschuivingen in Vlaanderen.* Rapport i.o.v. van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, 169.
- VERBOVEN H. & TROCH P. 2011: *Ieper. Een voorlopig voorstel van WO I-'lieux de mémoires'.* Onroerend Erfgoed, Intern rapport (werkversie, augustus 2011, inclusief aanpassingen).
- VERBOVEN H. 2011: *Zonnebeke. Een voorlopig voorstel van WO I-'lieux de mémoires',* Onroerend Erfgoed, intern rapport, werkversie inclusief aanpassingen.
- VERBOVEN H. e.a. 2012: *Syntheserapport over de aanpak, methodiek, resultaten en aanbevelingen van het WO I erfgoed onderzoek*, intern rapport Onroerend Erfgoed, 129.
- ZWAENEPOEL A. & DOCHY O. 2003: Ontwerp-ecosysteemvisie voor het West-Vlaamse Heuvelland. Onderzoeksopdracht MINA/105/00/01, Aminal afdeling Natuur.
- ZWAENEPOEL A., COSYNS E., MAES B. & OPSTAELE B. 2005: *Opmaak van een inventaris van autochtone Bomen en Struiken van West-Vlaanderen*, Aminal afdeling Bos en Groen.
- ZWAENEPOEL A. 2006: *Inventaris van traditionele hagen als leidraad voor natuur- en landschapsbehoud en –herstel in West-Vlaanderen*, Wvi i.o.v. provinciebestuur West-Vlaanderen dienst Minawa.
- ZWAENEPOEL A. 2006: *Inventaris van traditionele knotbomen als leidraad voor natuur- en landschapsbehoud en –herstel in West-Vlaanderen*, Wvi i.o.v. provinciebestuur West-Vlaanderen dienst Minawa.
- ZWAENEPOEL A. 2006: *Inventaris van traditionele houtkanten als leidraad voor natuur- en landschapsbehoud en –herstel in West-Vlaanderen*, Wvi i.o.v. provinciebestuur West-Vlaanderen dienst Minawa.
- ZWAENEPOEL A. 2006: *Inventaris van traditionele solitaire bomen als leidraad voor natuur- en landschapsbehoud en –herstel in West-Vlaanderen*, Wvi i.o.v. provinciebestuur West-Vlaanderen dienst Minawa.
- ZWAENEPOEL A. 2006: *Inventaris van traditionele bomenrijen als leidraad voor natuur- en landschapsbehoud en –herstel in West-Vlaanderen*, Wvi i.o.v. provinciebestuur West-Vlaanderen dienst Minawa.

Omvat

- **Pastoorstraat 15 (Poperinge)** Gemengde veekeringshaag rond huiskavel van dorpshoeve.
- **Kemmelbergweg , Klokhofweg (Heuvelland)** De hoogtenederzetting uit de ijzertijd bevindt zich op de Kemmelberg, een tertiaire getuigenheuvel, die deel uitmaakt van een lange, oost-west verlopende heuvelrij. De Kemmelberg is een van de hoogste in de rij en werd door de elitaire adel uit de ijzertijd uitgekozen om een versterkte nederzetting in te planten. Deze plek is evenwel al vroeger door de mens als pleisterplaats uitgekozen.
- **Pastoorstraat 1 (Poperinge)** Op (enen) stam gezette buxus op huiskavel van dorpshoeve.
- **Pastoorstraat 1 (Poperinge)** Vruchtgoed van hazelaar en mispel op huiskavel van dorpshoeve.
- **Bergstraat 24 (Heuvelland)** Warandepark in 1926 in landschappelijke stijl met riant karakter aangelegd bij een landhuis met dienstgebouwen in neorenaissancestijl, in 1925 opgericht naar ontwerp van de architecten Pil en Carbon.

Is aangeduid als

- **Dranouter, Kemmel, Loker, Nieuwkerke, Westouter, Wulvergem (Heuvelland), Dikkebus, Vlamertinge, Voormezele (Ieper), Reningelst (Poperinge)** Het gebied van de West-Vlaamse heuvels en omgeving is vastgesteld in de landschapsatlas.

Omvat de aanduiding als

- **Dranouter, Kemmel, Loker (Heuvelland)** Het gebied Kemmelberg - Monteberg te Kemmel, Loker en Dranouter werd beschermd als landschap bij koninklijk besluit van 24 december 1979. Deze bescherming werd opgeheven bij ministerieel besluit van 4 februari 2005. In hetzelfde besluit werd de Kemmelberg met ruime omgeving opnieuw beschermd als landschap.
- **Dranouter, Kemmel, Loker (Heuvelland)** De Kemmelberg met omgeving te Dranouter, Kemmel en Loker is beschermd als landschap. Binnen dit gebied bevinden zich verschillende oorlogsrelicten, hoeven, houtig erfgoed en het kasteeldomein de Warande.
- **Dikkebusstraat, Scherpenbergweg (Heuvelland)** De Scherpenberg te Loker, een restheuvel, werd beschermd als landschap bij koninklijk besluit van 22 november 1979 (fase 1). Het gebied ten oosten van de heuvel werd beschermd als landschap bij besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juni 1982 (fase 2). Binnen het beschermde landschap bevindt zich een als monument beschermde Britse militaire post.
- **Kalissestraat, Scherpenbergweg (Heuvelland)** Het agrarisch gebied ten oosten van de Scherpenberg te Loker (tweede fase),

een restheuvel, is beschermd als landschap bij besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juni 1982. De restheuvel met de onmiddellijke omgeving (eerste fase) werd reeds als landschap beschermd bij koninklijk besluit van 22 november 1979.

Is deel van

- **Dikkebus (Ieper)**
- **Dranouter (Heuvelland)**
- **Kemmel (Heuvelland)**
- **Loker (Heuvelland)**
- **Nieuwkerke (Heuvelland)**
- **Reningelst (Poperinge)**
- **Vlamertinge (Ieper)**
- **Voormezele (Ieper)**
- **Westouter (Heuvelland)**
- **Wulvergem (Heuvelland)**

Meer info

- https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135405

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984991	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Geluidsbelasting dag en nacht

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Informatief:
  - Wegverkeer: Nee
  - Spoorverkeer: Nee
  - Luchtverkeer: Nee

Legende

- 55-59 dB
- 60-64 dB
- 65-69 dB
- 70-74 dB
- >= 75 dB

Geluidsbelasting nacht | 23u00 - 07u00

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

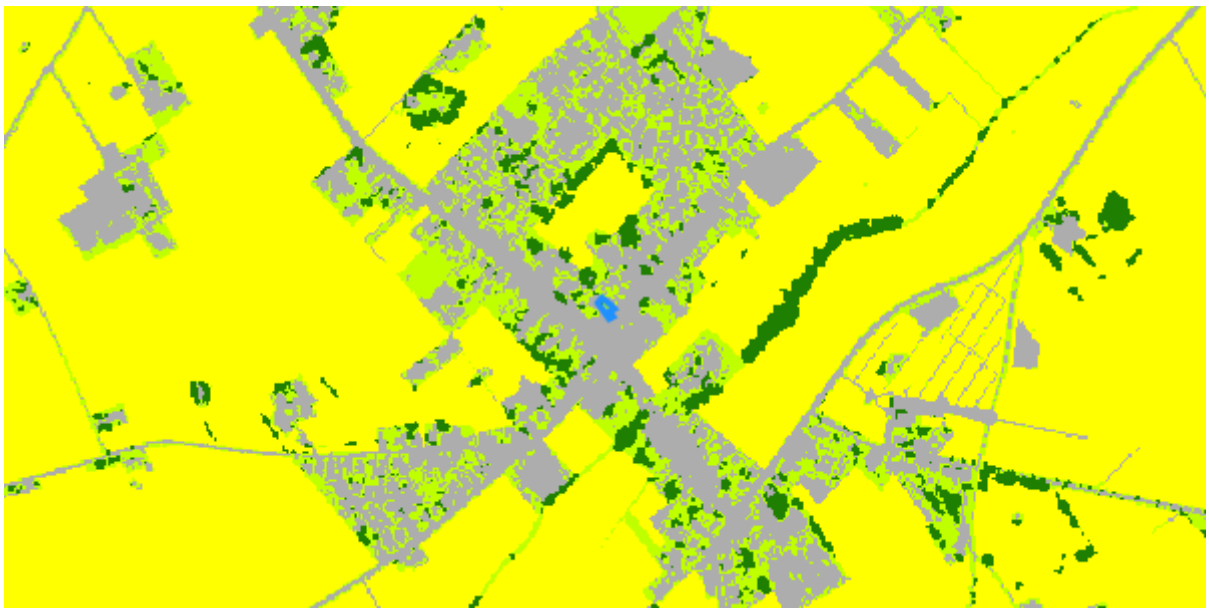
- Informatief:
  - Wegverkeer: Nee
  - Spoorverkeer: Nee
  - Luchtverkeer: Nee

Legende

- 55-59 dB
- 60-64 dB
- 65-69 dB
- 70-74 dB
- >= 75 dB

Groenkaart Vlaanderen

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Informatief: Niet groen

Legende

- Geen classificatie
- Hoog Groen
- Laag Groen
- Landbouw
- Niet groen

Grondeninformatieregister OVAM

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Informatief:
  - Geen informatie beschikbaar

Legende

- Oriënterend bodemonderzoek (OBO)
- Beschrijvend bodemonderzoek (BBO)
- Bodemsaneringsproject (BSP)
- Eindevaluatieonderzoek (EEO)
- Evaluatierapport schadegeval
- Vaststelling schadegeval
- Melding schadegeval
- Melding bodemverontreiniging

DOV

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Geen informatie beschikbaar

Legende

- Bodemverontreiniging vraagt verder onderzoek
- Bodemverontreiniging vraagt geen verder onderzoek
- Er is een oriënterend bodemonderzoek nodig
- Geen bodemverontreiniging
- Grondinformatieregister bevat geen info
- Geen specifieke informatie door gegevensbescherming
- Resultaten van een bodemonderzoek nog niet verwerkt

Luchtkwaliteit - ozon

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Gemeten waarde: 52.28

Legende

Overschrijdingsdagen

- 0 - 10
- 11 - 20
- 21 - 30
- 31 - 35
- 36 - 40
- 41 - 45
- 46 - 50
- 51 - 55
- 56 - 60
- 61 - MAX

Luchtkwaliteit – fijn stof

Indicatieve kaartweergave

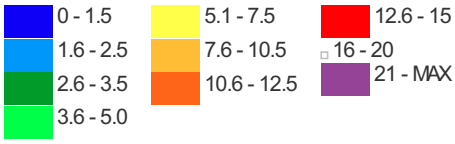

Resultaat

- Gemeten waarde: 10.61

Legende

µg/m³

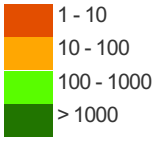

Ruimte & groen – Open ruimte

Indicatieve kaartweergave

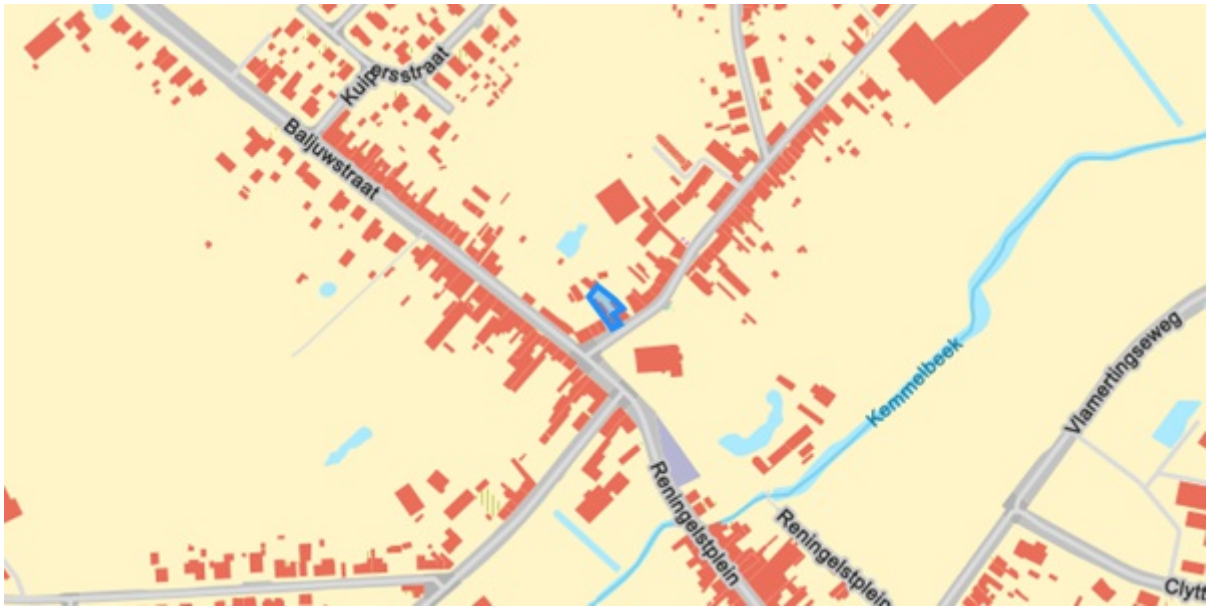

Legende

Straling - Zendantennes

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

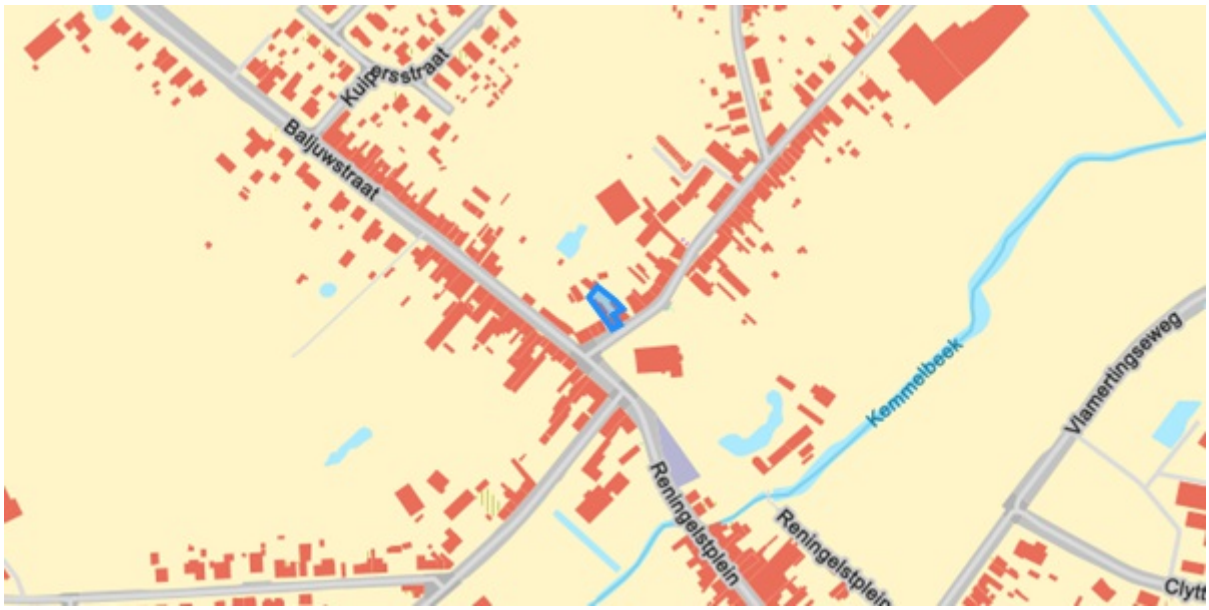
- Geen informatie beschikbaar

Legende

Goedgekeurd attest

Licht – Lichtemissies

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

-
  - Geen informatie beschikbaar

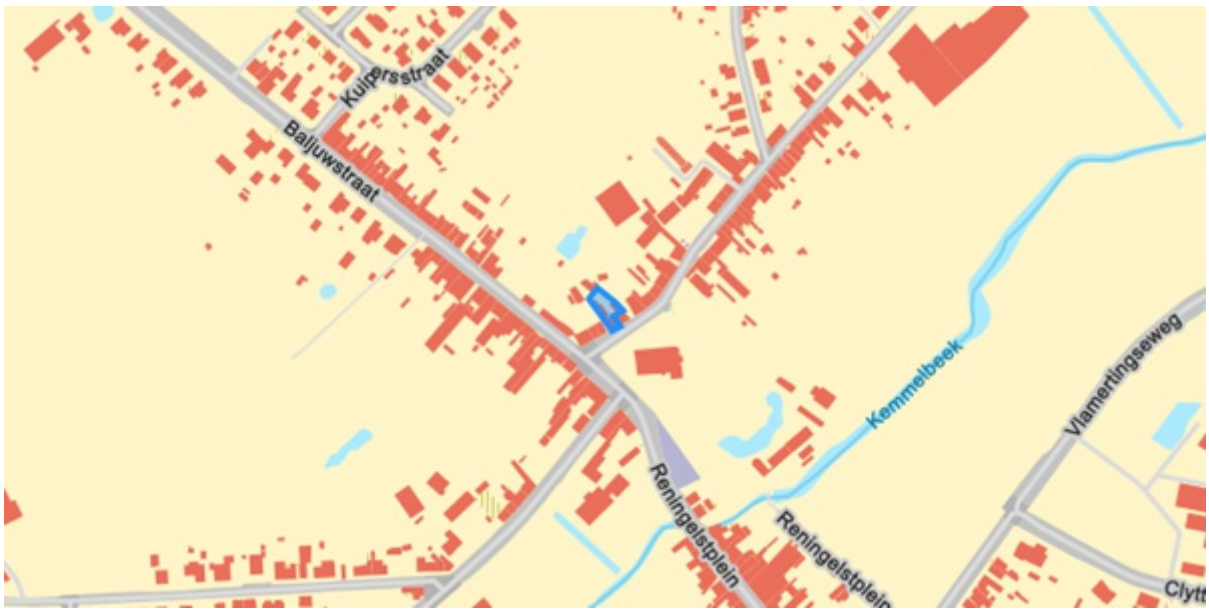
Legende

E-9 Watt/cm²/steradiaal

< 1	4 - 8	32 - 64
1 - 2	8 - 16	> 64
2 - 4	16 - 32	

Mobiliteit – Bereikbaarheid met het openbaar vervoer

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

-
  - Geen informatie beschikbaar

Legende

- Beperkt
- Matig
- Goed
- Zeer goed

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Strategische geluidsbelastingskaart - Vlaanderen

Geluidsbelastingskaarten worden opgemaakt in uitvoering van de Europese richtlijn omgevingslawaai. Deze kaarten geven aan wat de geluidsbelasting is in de omgeving van de belangrijkste wegen, spoorwegen, luchthavens en agglomeraties in Vlaanderen.

De geluidsbelasting wordt op de kaarten aangegeven met twee indicatoren de Lden (dag) en de Lnight (nacht).

De geluidsbelasting op een punt is het resultaat van een modelberekening op basis van verschillende paramaters zoals: verkeersintensiteit, type verkeer, type wegdek, type trein, enz.

Groenkaart Vlaanderen

De groenkaart Vlaanderen is een overzichtskaart van het Agentschap Natuur en Bos die een overzicht biedt van het groen in Vlaanderen.

Grondeninformatieregister (OVAM)

Het grondinformatieregister (GIR) is uniek in de wereld. Nergens anders registreert de overheid gegevens over een grond zo gedetailleerd. Van zodra OVAM beschikt over een eerste rapport van bodemonderzoek, een schadegeval wordt gemeld of van zodra het perceel door de gemeente wordt opgenomen in de Gemeentelijke inventaris van riscicogronden, wordt het perceel opgenomen in het GIR. Opgelet: het register is nog niet volledig, er worden nog altijd gronden onderzocht!

Kaarten Leefkwaliteit Vlaanderen

Leefkwaliteit Vlaanderen biedt een selectie kaarten aan die de toestand van het milieu weergeven.

Meer info

www.wegenenverkeer.be
www.brusselsairport.be
www.natuurenbos.be
www.ovam.be
www.leefkwaliteitvlaanderen.be

Bron vastgoedinfo

- Kaart geluidsbelasting gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van Agentschap Wegen en verkeer – Afdeling Wegenbouwkunde, Olympiadelaan 10, 1140 Brussel en Brussels Airport Company n.v., Luchthaven Brussel-Nationaal, 1930 Zaventem.
- Groenkaart Vlaanderen gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van het Agentschap voor Natuur en Bos, Koning Albert II-Laan 20 8, 1000 Brussel
- Kaart Grondeninformatieregister gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen.
- Kaart Luchtkwaliteit, Ruimte & Groen, Straling, Licht en Mobiliteit gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van Leefkwaliteit Vlaanderen, Koning Albert II-laan 20 bus 8 / 1000 Brussel.

Document gegenereerd op basis van gegevens van Agentschap voor Natuur en bos, Agentschap Wegen en verkeer en OVAM en Leefkwaliteit Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Informatieaanvraag luchtfoto's en historische kaarten

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984974	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Luchtfoto's

2019

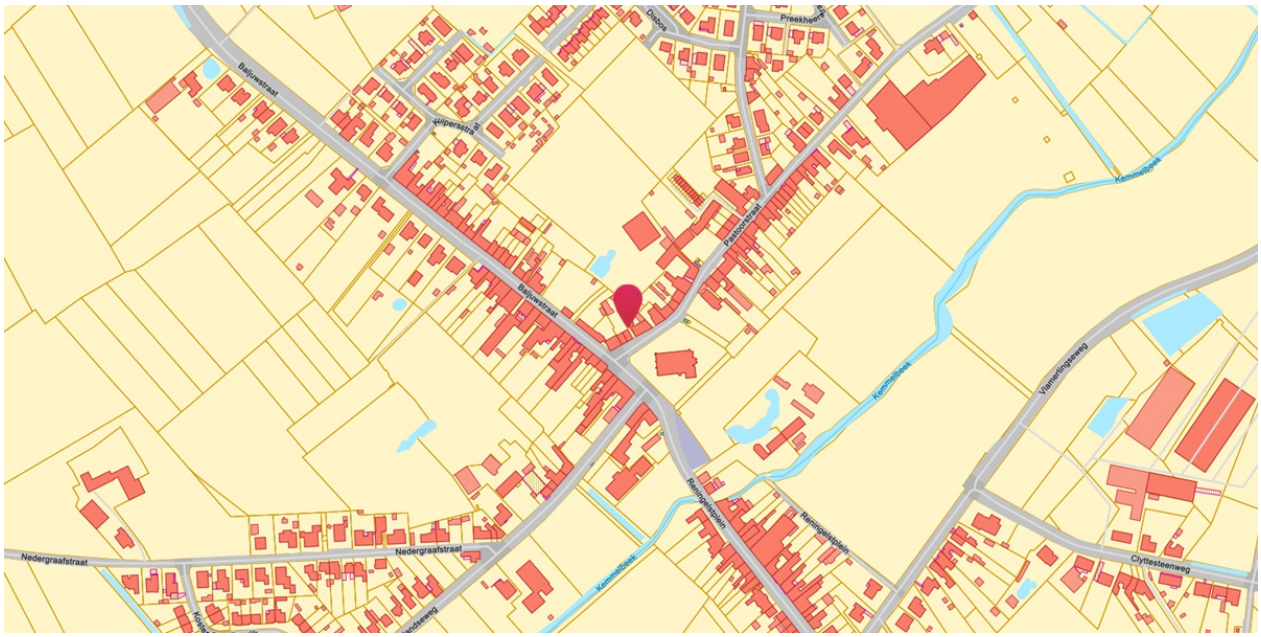
Historische kaarten

Frickx kaarten , Carte des Pays-Bas (1712)

Info
Eugène-Henri Fricx is de stichter van een belangrijke drukkersdynastie in de 18de eeuw te Brussel. Hij werd geboren in de 1644 in het hartje van Brussel (in de Sint-Gorikswijk). Zijn vader, Henri Fricx, was een handelaar, geen drukker of boekhandelaar, maar hij kwam terecht in een drukkersfamilie via zijn huwelijk met Barbe Mommaert. Op 16 mei 1689 werd Eugène-Henri Fricx “Imprimeur de sa majesté” , een privilege dat hem werd toegekend door de “Conseil privé” van de koning van Spanje. Hoewel hij al sinds 1670 als drukker actief was, duurde het tot 1703 voor Fricx zijn eerste kaarten begon te drukken en te verkopen.

Villaret kaarten (1745 – 1748)

Info
De Villaretkaart is genoemd naar Jean Villaret, ingenieur-geograaf bij het Franse hof en één van de makers. De kaart kwam tot stand na één van de Franse veroveringstochten door onze gebieden (1745-48). Enkele jaren kregen de Fransen de controle over ons territorium. Zij stuurden een groep ingenieur-geografen op pad om de pas veroverde gebieden te karteren. Villaret nam het gebied tussen Menen-Gent-Doornik tot Maastricht-Luik voor zijn rekening. Het gedeelte van de kust en de Westhoek bracht een collega al eerder in kaart tussen 1729 en 1730.

Ferraris kaarten (1745 – 1748)

Info
Het einde van de 18de eeuw was in onze gebieden een vrij onstabiele periode. Het huidige België bestond dan grosso modo uit de Oostenrijkse Nederlanden (dit omhelsde het Hertogdom Luxemburg, Hertogdom Brabant, Graafschap Henegouwen, Graafschap Vlaanderen), het Prinsbisdom Luik (Heilige Roomse Rijk) en het Hertogdom Bouillon. In opdracht van Keizerin Maria-Theresia en Keizer Jozef II werden de Oostenrijkse Nederlanden gekarteerd onder leiding van generaal Joseph-Jean-François graaf de Ferraris (1726 – 1814). Deze eerste systematische grootschalige topografische kartering op schaal 1:11 520 (1771 – 1778) leidde tot een veelkleurige handschriftkaart – Kabinetskaart genaamd – in drie exemplaren waarvan de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel er één bezit. Het is de eerste systematische en grootschalige kartering van “België”.

Atlas der buurtwegen (1841)

Info
Overzicht van de historische versies (1843 - 1845) van de overzichtsplannen en detailplannen van de Atlas der Buurtwegen van Vlaanderen. De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De wetgever wilde in 1841 ondubbelzinnig aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Bedoeling was dus een inventarisatie te maken van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare erfdienstbaarheid". De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Voetwegen zijn smalle wegen (soms maar 1 meter breed) en de bedding behoort gewoonlijk toe aan de aangelanden.

Vandermaelen kaarten (1846 – 1854)

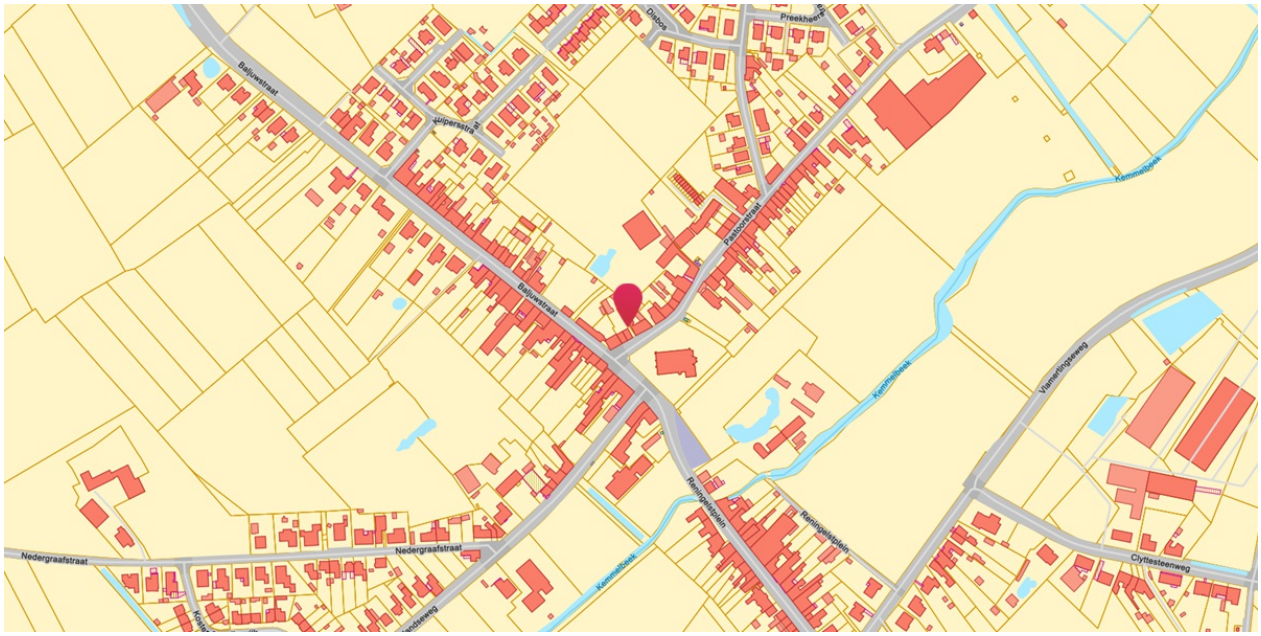
Info
Philippe Vandermaelen (1795-1869)werd op het einde van de 18de eeuw te Brussel geboren in een rijke familie. Al in zijn kinderjaren stelde hij veel belang in de cartografie en hij vormde zich als autodidact. Hij begon zijn carrière met een werk van monumentale omvang: een Atlas universel, die hij tussen 1825 en 1827 publiceerde in veertig afleveringen van telkens tien folio's. Dit werk is in twee opzichten uitzonderlijk: het gaat om de eerste wereldatlas, op één enkele schaal, waarvan een reusachtige wereldbol met een doorsnede van 7,55 meter kan worden gemaakt; bovendien gaat het om de eerste atlas die tot stand kwam met een druktechniek die kunstenaars hoog schatten maar waarmee wetenschappers nog niet vertrouwd waren: de lithografie. Het duurde niet lang voor Philippe Vandermaelen internationale bekendheid genoot.

Popp kaarten (1842 - 1879)

Info
Tussen 1842 en 1879 begon Philippe-Christian POPP (1805-1879) met het ambitieuze project waarvoor Philippe VANDERMAELEN het initiatief had genomen en dat erin bestond om de kadasterplannen te tekenen van alle Belgische gemeenten die hij wenste te vulgariser, mettre à la portée de tout le monde et de toutes les bourses (vulgariseren en voor iedereen voor een bescheiden prijs beschikbaar te maken). Zijn dood in 1879 onderbrak de totstandkoming van zijn Atlas cadastral parcellaire de la Belgique [...]. Zijn weduwe Caroline-Clémence BOUSSART (1808-1891) voltooide de publicatie van de plannen voor de provincie Luik. Het fonds telt ongeveer 1.800 plannen (waarvan sommige op meerdere folio's), te vermeerderen met de 164 kadasterplannen van de Atlas cadastral du Royaume de Belgique die Philippe VANDERMAELEN publiceerde (Bron: KBR).

Topografische kaarten Ministerie van Openbare werken en wederopbouw (1950 - 1970)

Info
Topografische kaarten opgemaakt door Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw tussen 1950 en 1970. Deze dataset is niet gebiedsdekkend, alleen delen van de kustlijn en een aantal stedelijke gebieden zijn opgenomen.

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Informatie Vlaanderen geeft jaarlijks de opdracht om een gebiedsdekkende middenschalige orthofotobedekking van het Vlaams Gewest, inclusief het Brussel Hoofdstedelijk Gewest aan te maken. Deze opdracht verloopt in 2 fasen: eerst het realiseren van digitale fotografische luchtopnamen in het winterseizoen met een grondresolutie van 17 cm en, vervolgens, de productie van een orthofotomozaïek met grondresolutie van 25 cm.

In dit uittreksel kunnen de historische kaarten van 1712 tot nu bekeken worden. De ontsluiting van de historische kaarten kwam tot stand door een samenwerking tussen het Agentschap Informatie Vlaanderen en de Koninklijke bibliotheek van België.

Meer info
www.geopunt.be

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR) en Informatie Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

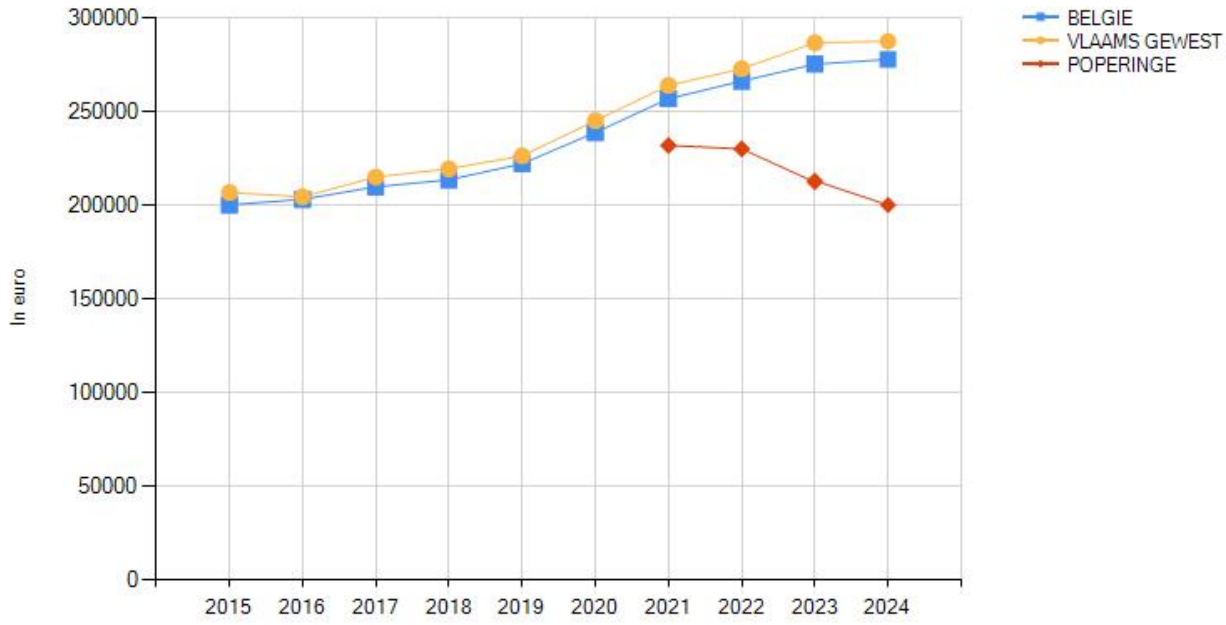
Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984987	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

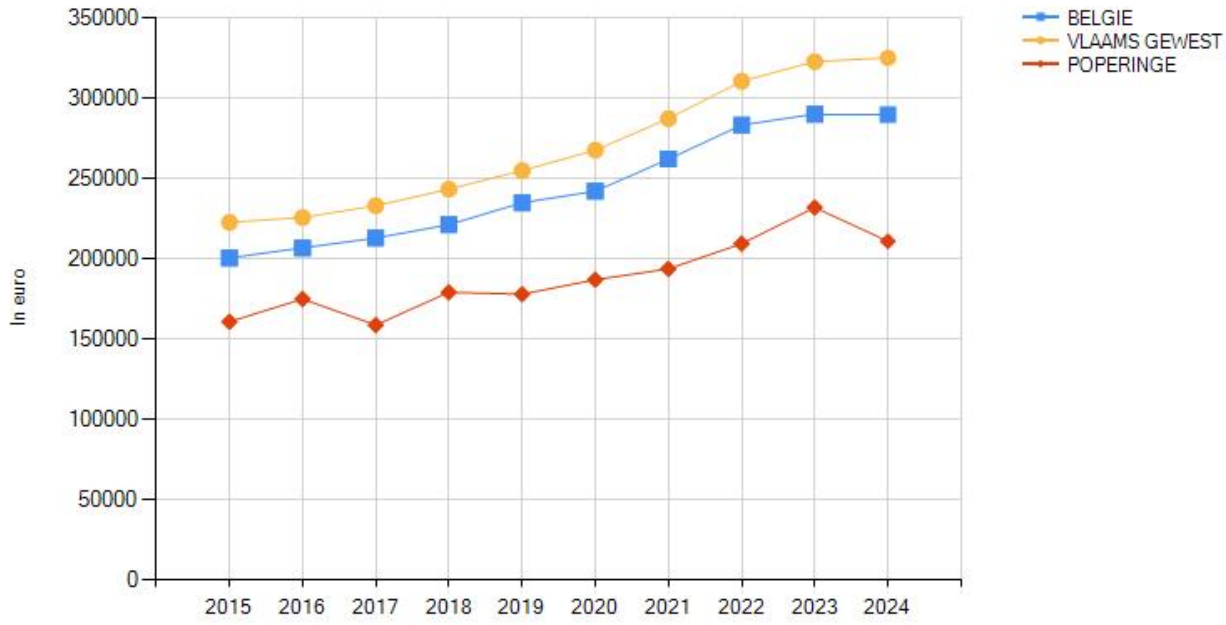
Resultaat bevraging - Gemiddelde prijzen gemeente POPERINGE

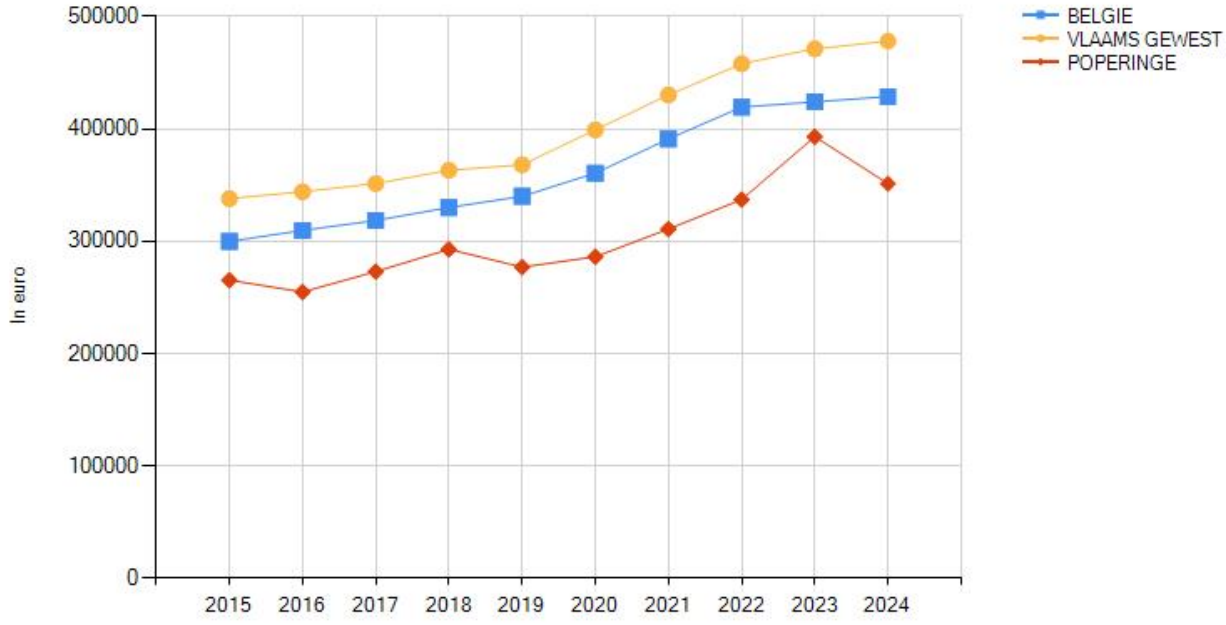
Gemiddelde verkoopprijzen appartementen, studio's en flats

Gemiddelde verkoopprijzen gewone woonhuizen

Gemiddelde verkoopprijzen gewone villa's, bungalows, landhuizen

		POPERINGE									
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Appartementen, flats en studio's	Gemiddelde verkoopprijs (€)	/	/	/	/	/	/	232.274	230.466	212.690	200.467
	Groei (2021=100)	/	/	/	/	/	/	100	99	92	86
Gewone woonhuizen	Gemiddelde verkoopprijs (€)	161.140	175.369	159.143	179.505	178.358	187.348	194.124	209.814	232.330	211.314
	Groei (2015=100)	100	109	99	111	111	116	120	130	144	131
Villa's bungalows en landhuizen	Gemiddelde verkoopprijs (€)	265.510	254.942	273.093	292.895	277.120	286.336	310.979	337.174	393.111	351.329
	Groei (2015=100)	100	96	103	110	104	108	117	127	148	132

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Vastgoedstatistieken

Voor de gemiddelde vastgoedprijzen in België kunnen we beroep doen op de gegevens over de verkopen van vastgoed van de Algemene Directie Statistiek van de Federale overheidsdienst Economie. De statistieken zijn gebaseerd op gegevens van de verkoopakten die werden verwerkt door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD, het vroegere kadaster) van de FOD Financiën en omvat enkel de secundaire vastgoedmarkt (herverkoop), exclusief nieuwbouw. Het gaat hierbij om de openbare verkopen en de verkopen uit de hand. De vermelde verkoopprijzen omvatten noch de registratierechten, noch de notariskosten. De bevraging van 'prijzen in uw wijk' zal enkel resultaat leveren per aggregaat met minstens 16 transacties, dit omwille van de bescherming van de privacy.

Referentiejaar en typologieën

Het referentiejaar is gebaseerd op de datum van het verlijden van de verkoopakte bij de notaris. De vastgoedcategorieën zijn gebaseerd op de typologie van de gebouwen zoals vermeld op het Kadasterplan.

Datareeksen

Gezien de tijd tussen de datum waarop de voorlopige verkoopovereenkomst (compromis) wordt getekend en de datum waarop de akte wordt opgesteld (tussen de 3 en 4 maanden) worden de gemiddelde prijzen met vertraging ter beschikking gesteld. Deze vertraging is inherent aan de gebruikte gegevensbron.

Meer info

www.statbel.fgov.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van de Algemene Directie Statistiek - FOD Economie, Koning Albert II laan 16 - 1000 Brussel

Mobiscore

Wat?

33023E0432/00C000

Hoe gemakkelijk raak je met de fiets of te voet van je huis of nieuwe thuis naar de dichtstbijzijnde scholen, winkels, openbaar vervoerhaltes en andere voorzieningen? Je berekent het met de Mobiscore. Die helpt je in je zoektocht naar een nieuwe, duurzaam gelegen woning. Hoe hoger de Mobiscore op de schaal van 0 tot 10, hoe lager de mobiliteits- en milieu-impact van je woonplaats.

5,0/10

Waarom?

Met de Mobiscore kun je bewust kiezen voor een nieuwe woonplaats waar je zelden of nooit een auto nodig hebt. Zo draag je bij aan minder files, luchtvervuiling, geluidsoverlast en geurhinder. Je kunt je mobiliteitsimpact verkleinen door je woonplaats strategisch te kiezen – vlak bij voorzieningen en goed bereikbaar te voet en met de fiets.

Openbaar vervoer Matig aanbod	Er is op minder dan 5km een treinstation aanwezig
Onderwijs Slecht bereikbaar te voet of met de fiets	De score houdt rekening met een geheel aan voorzieningen: kleuteronderwijs, lager onderwijs en middelbaar onderwijs.
Winkels & diensten Redelijk bereikbaar te voet of met de fiets	De score houdt rekening met een geheel aan voorzieningen: bakkers , slagers, voedingswinkels, restaurants, cafés, kledingzaken, doe-het-zelfzaken, bank- en verzekeringskantoren, postkantoren en -punten, gemeentehuizen en rechtbanken.
Cultuur, sport & natuur Zeer slecht bereikbaar te voet of met de fiets	De score houdt rekening met een geheel aan voorzieningen: bibliotheken, bioscopen, sportaccommodaties, zwembaden, schouwburgen/concertzalen/cultuurcentra en openbare parken/provinciale domeinen/ natuurgebieden.
Gezondheid & zorg Zeer slecht bereikbaar te voet of met de fiets	De score houdt rekening met een geheel aan voorzieningen: dokters, tandartsen, apothekers, geestelijke gezondheidszorg, ziekenhuizen, kinderopvang, ouderenvoorzieningen, O.C.M.W. en lokale dienstencentra.

Meer info – www.mobiscore.be

Mobiscore

Mobiscore is een initiatief van de Vlaamse Overheid:
De Vlaamse overheid - Departement Omgeving

Vlaanderen
is wonen

Ordernummer: O2025-0984978
Datum opzoeking: 16/10/2025
Referentienummer: 4161015
Zoekdata: Reningelst
Perceel: 33023E0432/00C000

Overzicht premies met kenmerken:

(Micro-)warmtekrachtkoppeling

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Premie voor micro-WKK kleiner dan 10 kW (biogas) — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Retroactieve investeringspremie voor eigenaars van een microwarmte-krachtkoppeling of kleine windmolen na afschaffing van terugdraaiende teller — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Aanpassingswerken senioren/handicap

- Aanpassingspremie — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Tegemoetkoming voor woningaanpassing — *Verstrekker van de premie: VAPH*

Andere werken binnenafwerking

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

Andere werken buitenschrijnwerk

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

Andere werken dak

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*

Andere werken elektriciteit

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn Kortingsbon vanaf 2025 — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Retroactieve investeringspremie voor eigenaars van een microwarmte-krachtkoppeling of kleine windmolen na afschaffing van terugdraaiende teller — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Andere werken isolatie

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Andere werken rond het huis

- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

Andere werken ruwbouw

- Aanpassingspremie — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Tegemoetkoming voor woningaanpassing — *Verstrekker van de premie: VAPH*

Andere werken sanitair

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Gratis putwateronderzoek — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*

Andere werken verwarming

- Aansluitpremie warmtenet — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Ventilatiesysteem aanmelden voor de totaalrenovatiebonus — *Verstrekker van de premie: Fluvius*

Asbest verwijderen

- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Ondersteuning en subsidies bij asbestverwijdering — *Verstrekker van de premie: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij*
- Premie asbestverwijdering in combinatie met zonnepanelen voor dak van niet-verwarmd, niet-residentieel gebouw — *Verstrekker van de premie: Fluvius*

Bekleding wanden, plafonds, vloeren

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

BINNENAFWERKING

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Binnenschrijnwerk

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Bouwadvies

- Bouwadvies voor particulieren — *Verstrekker van de premie: Provincie West-Vlaanderen*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn energiescan vanaf 2025 — *Verstrekker van de premie: Fluvius*

Brandbeveiliging

- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

BUITENSCHRIJNWERK

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Centrale verwarming

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

CO-preventie

- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

DAK

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Dakbedekking

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*

Dakisolatie / Zoldervloerisolatie

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*

- Premie voor dakisolatie of zoldervloerisolatie (doe-het-zelf) tot en met 30/6/2024 — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Dakisolatie / Zoldervloerisolatie

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor dakisolatie of zoldervloerisolatie (doe-het-zelf) tot en met 30/6/2024 — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Dakstructuur

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*

EEN WONING BOUWEN

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Tussenkomst in de onroerende voorheffing bij aankoop van een woning of bouwgrond in de dorpskern — *Verstrekker van de premie: Poperinge*

ELEKTRICITEIT

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Elektrische installatie

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn Kortingsbon vanaf 2025 — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd — *Verstrekker van de premie: Vlaamse*

worden	*belastingdienst*
• Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
• Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Funderingen

• Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen	*Verstrekker van de premie: Poperinge*
• Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024)	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Mijn VerbouwLening	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn VerbouwPremie (MVP)	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Gevels/muren

• Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen	*Verstrekker van de premie: Poperinge*
• Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024)	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Huur- en isolatiepremie	*Verstrekker van de premie: Fluvius*
• Mijn VerbouwPremie (MVP)	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Totaalrenovatiebonus (BENO-pass)	*Verstrekker van de premie: Fluvius*
• Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
• Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Inbraakbeveiliging

• Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

Individueel verwarmingstoestel

• Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024)	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

ISOLATIE

• Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen	*Verstrekker van de premie: Poperinge*
• Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Isolerend glas

• Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024)	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Huur- en isolatiepremie	*Verstrekker van de premie: Fluvius*
• Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn VerbouwLening	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn VerbouwPremie (MVP)	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
•	

- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Isolerend glas

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Kelder

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

Lenen voor verbouwing

- Erfgoedlening — *Verstrekker van de premie: Vlaams agentschap Onroerend Erfgoed*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Sociale lening bij een erkende kredietmaatschappij — *Verstrekker van de premie: Vlaanderen*
- Verzekering gewaarborgd wonen — *Verstrekker van de premie: Vlaams Woningfonds*
- Vlaamse woonlening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Woningfonds*

Muurisolatie

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Muurisolatie

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Omvormen van woning/gebouw

- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Sociale lening bij een erkende kredietmaatschappij — *Verstrekker van de premie: Vlaanderen*

Passiefhuis

- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Vermindering van onroerende voorheffing voor energiezuinige gebouwen — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Premies nieuwbouw

- Bouwadvies voor particulieren — *Verstrekker van de premie: Provincie West-Vlaanderen*
- Gratis putwateronderzoek — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*
- Premie voor micro-WKK kleiner dan 10 kW (biogas) — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Sloop- en heropbouwpremie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Sociale lening bij een erkende kredietmaatschappij — *Verstrekker van de premie: Vlaanderen*
- Vermindering van onroerende voorheffing voor energiezuinige gebouwen — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verzekering gewaarborgd wonen — *Verstrekker van de premie: Vlaams Woningfonds*
- Vrijstelling van de onroerende voorheffing na renovatie of vervangbouw van verwaarloosde, ongeschikte of onbewoonbare onroerende goederen — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

PREVENTIE

- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Ramen en buitendeuren

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Huur- en isolatiepremie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*

- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Regenwater, afvalwater

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor een hemelwaterput met pompinstallatie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Premie voor een infiltratievoorziening — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Subsidie voor de aanleg van een hemelwaterinstallatie en/of infiltratievoorziening — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Subsidie voor volledig afkoppelen van hemelwater en afvalwater — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Vrijstelling van de heffing op waterverontreiniging — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*

Regenwater, afvalwater

- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor een gescheiden afvoersysteem — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Premie voor een hemelwaterput met pompinstallatie — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Premie voor een infiltratievoorziening — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Subsidie voor de aanleg van een hemelwaterinstallatie en/of infiltratievoorziening — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Subsidie voor volledig afkoppelen van hemelwater en afvalwater — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Vrijstelling van de heffing op waterverontreiniging — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*

ROND HET HUIS

- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

RUWBOUW

- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

SANITAIR

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Sanitair warm water

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Gratis putwateronderzoek — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Sanitaire toestellen

- Aanpassingspremie — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Tegemoetkoming voor woningaanpassing — *Verstrekker van de premie: VAPH*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Schoorsteen

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*

Slopen

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Sloop- en heropbouwpremie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Vrijstelling van de onroerende voorheffing na renovatie of vervangbouw van verwaarloosde, ongeschikte of onbewoonbare onroerende goederen — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

SPECIFIEKE WERKEN

- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Verlichting

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

VERWARMING

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Vloeren en trappen

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Vloerisolatie / Kelderisolatie

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*

- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Vloerisolatie / Kelderisolatie

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Vochtbestrijding

- Aanvullende subsidie voor de renovatie of sloop en herbouw van woningen in de dorpen — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

VOOR AANVANG VAN DE WERKEN

- Call groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Ecologiepremie en steun voor investeringen in milieu- en energievriendelijke technologieën — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Sloop- en heropbouwpremie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*

Warmtepomp

- Bijkomende retroactieve investeringspremie voor eigenaars van een warmtepomp én zonnepanelen na afschaffing van terugdraaiende teller — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*

- Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Retroactieve investeringspremie voor eigenaars van zonnepanelen na afschaffing van terugdraaiende teller — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
- Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties — *Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Warmtepompboiler

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwLening — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Totaalrenovatiebonus (BENO-pass) — *Verstrekker van de premie: Fluvius*

Waterafvoer, riolering

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor een gescheiden afvoersysteem — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Subsidie voor volledig afkoppelen van hemelwater en afvalwater — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Vrijstelling van de heffing op waterverontreiniging — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*

Waterafvoer, riolering

- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn VerbouwPremie (MVP) — *Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
- Premie voor een gescheiden afvoersysteem — *Verstrekker van de premie: Fluvius*
- Subsidie voor volledig afkoppelen van hemelwater en afvalwater — *Verstrekker van de premie: Poperinge*
- Vrijstelling van de heffing op waterverontreiniging — *Verstrekker van de premie: Vlaamse Milieumaatschappij*

Werken aan onroerend erfgoed

- Energieaudit onroerend erfgoed — *Verstrekker van de premie: Vlaams agentschap Onroerend Erfgoed*
- Erfgoedlening — *Verstrekker van de premie: Vlaams agentschap Onroerend Erfgoed*
- Erfgoedpremie — *Verstrekker van de premie: Vlaams agentschap Onroerend Erfgoed*

Zonneboiler

- Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024) — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen — *Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
- Mijn EPC-labelpremie vanaf 2025 bij energierenovatie — *Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
- Mijn VerbouwBegeleiding voor eigenaars — *Verstrekker van de premie: Vlaams*

	Energie- en Klimaatagentschap
• Mijn VerbouwLening	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn VerbouwPremie (MVP)	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Totaalrenovatiebonus (BENO-pass)	*Verstrekker van de premie: Fluvius*
• Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
• Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Zonnepanelen

• Bijkomende retroactieve investeringspremie voor eigenaars van een warmtepomp én zonnepanelen na afschaffing van terugdraaiende teller	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Btw-tarief van 6% bij sloop- en heropbouw van enige/eigen woning (vanaf 2024)	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Btw-tarief van 6% bij renovatie van woningen	*Verstrekker van de premie: FOD Financiën*
• Mijn VerbouwBegeleiding voor het plaatsen van zonnepanelen	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn VerbouwLening	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte	*Verstrekker van de premie: Fluvius*
• Retroactieve investeringspremie voor eigenaars van zonnepanelen na afschaffing van terugdraaiende teller	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Verlaagd tarief voor schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*
• Verlaagde verkooprechten bij ingrijpende energetische renovaties	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Overige

• Huurpremie (tegemoetkoming voor kandidaat-huurders van een sociale woning)	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Huursubsidie (tegemoetkoming in de huurprijs)	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Huurwaarborglening bij het Vlaams Woningfonds	*Verstrekker van de premie: Vlaams Woningfonds*
• Investeringssteun ELIA in niet-woongebouwen (via Distributienetbeheerder)	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Mijn VerbouwBegeleiding voor onderhoud van verwarmingsketel	*Verstrekker van de premie: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap*
• Sociale koopwoning of bouwgrond bij een woonmaatschappij	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Uw woning verhuren aan een woonmaatschappij	*Verstrekker van de premie: Wonen in Vlaanderen*
• Vermindering van onroerende voorheffing als huurder	*Verstrekker van de premie: Vlaamse belastingdienst*

Dit document heeft een louter informatieve waarde en is in geen geval een verbintenis om de premie toegekend te krijgen.
Vragen, fouten en suggesties in dit document kunnen gemeld worden via energie@vlaanderen.be.

Meer info - https://apps.energiesparen.be/subsidies/subsidiemodule

CIB VLAANDEREN

VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

Het Vlaamse Energieagentschap heeft als taak het stimuleren van rationeel energieverbruik en milieuvriendelijke energieproductie.

Vlaamse overheid

Vlaanderen is wonen

Informatievraag herstelvorderingen

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984992	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie werden er geen entiteiten gevonden die zijn opgenomen in het register van herstelvorderingen.

Woningkwaliteit

De wet zegt dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Een gezonde woning met een minimum aan comfort is immers een belangrijke voorwaarde voor een goede levenskwaliteit. Elke woning in Vlaanderen moet daarom voldoen aan een aantal minimumnormen op het vlak van veiligheid, gezondheid en basiscomfort. Die woningkwaliteitsnormen liggen vast in de Vlaamse Codex Wonen.

Wie een verkrotte woning verhuurt, te huur stelt of ter beschikking stelt, maakt zich schuldig aan krotverhuur en dat is een misdrijf waar zware straffen op staan. Het parket kan de verhuurder daarvoor vervolgen.

Het register van herstelvorderingen verzamelt alle panden waarvoor door de wooninspecteur in het kader van de strafrechtelijke procedure inzake woningkwaliteitshandhaving een herstelvordering werd opgesteld en waarvoor nog niet werd vastgesteld dat deze herstelvordering uitgevoerd werd. Dit register is te onderscheiden van de inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen, dewelke enkel woningen bevat die ongeschikt of ongeschikt en onbewoonbaar verklaard zijn via een besluit.

U leest meer over herstelvorderingen op de pagina ‘‘De strafrechtelijke procedure van de Vlaamse wooninspectie?’’

Bron Wonen Vlaanderen

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Wonen Vlaanderen en op basis van het Vlaams Loket Woningkwaliteit en het Register van herstelvorderingen.

Vlaamse overheid

Vlaanderen is wonen

Informatievraag ongeschikt en onbewoonbaar verklaringen

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984990	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie werden er geen entiteiten gevonden die zijn opgenomen in het Vlaamse inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen.

Woningkwaliteit

De wet zegt dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Een gezonde woning met een minimum aan comfort is immers een belangrijke voorwaarde voor een goede levenskwaliteit. Elke woning in Vlaanderen moet daarom voldoen aan een aantal minimumnormen op het vlak van veiligheid, gezondheid en basiscomfort. Die woningkwaliteitsnormen liggen vast in de Vlaamse Codex Wonen.

Met de heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen, ook wel 'krotbelasting' genoemd, wil de Vlaamse overheid de verloedering van de leefomgeving tegengaan. De belasting is gericht op ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen of gebouwen. Die gebouwen komen terecht in een inventaris die opgemaakt en beheerd wordt door Wonen-Vlaanderen.
Naast deze belasting kunnen Vlaamse gemeenten ook zelf belastingen heffen en innen om leegstand en verwaarlozing tegen te gaan. De lijst met leegstaande gebouwen (zonder persoonsgegevens) kunt u opvragen bij de gemeente waar het pand gelegen is.

Het Vlaamse inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen bestaat uit twee lijsten:
- woningen die ongeschikt of ongeschikt en onbewoonbaar werden verklaard op basis van de administratieve procedure tot ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van de Vlaamse Codex Wonen (boek 3);
- woningen die onbewoonbaar werden verklaard op basis van artikel 135 van de Nieuwe Gemeentwet.

U leest meer over ongeschikt- en onbewoonbaarheid op de pagina ''Wat als mijn woning niet in orde is?''

U leest meer over heffingen op de pagina ''Heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen''

Bron Wonen Vlaanderen

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Wonen Vlaanderen en op basis van het Vlaams Loket Woningkwaliteit en Vlaamse inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen (VIVOO).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Wonen Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Vlaamse overheid

Vlaanderen is wonen

Informatievraag conformiteitsattesten

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0984988	Datum opzoeking:	16/10/2025
Referentienummer:	PASTOORSTRAAT 5, Reningels-1	Zoekdata:	33023E0432/00C000
Perceel:	33023E0432/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Poperinge afdeling POPERINGE 4 AFD/RENINGELST/, sectie E met perceelnummer 0432/00C000 [33023E0432/00C000]

Informatievraag: Woningen met een conformiteitsattest

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie werden er geen entiteiten gevonden met een conformiteitsattest.

Informatievraag: CA verplicht

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie is een conformiteitsattest niet verplicht.

Informatievraag: CA beperkte duurtijd

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie bedraagt de standaard geldigheidstermijn van een conformiteitsattest 120 maanden.
- De geldigheidsduur van het conformiteitsattest wordt beperkt tot 5 jaar indien:- het aantal gebreken in categorie 1 op het technisch verslag hoger dan of gelijk is aan 5; en/of - de woning gebreken heeft met betrekking tot opstijgend vocht, doorslaand vocht insijpelend vocht en/of condenserend vocht met schimmelvorming; en/of- De aanwezigheid van kachels en verwarmingstoestellen type B in woonlokalen of badkamer

Woningkwaliteit

De wet zegt dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Een gezonde woning met een minimum aan comfort is immers een belangrijke voorwaarde voor een goede levenskwaliteit. Elke woning in Vlaanderen moet daarom voldoen aan een aantal minimumnormen op het vlak van veiligheid, gezondheid en basiscomfort. Die woningkwaliteitsnormen liggen vast in de Vlaamse Codex Wonen.

Wie een woning in Vlaanderen verhuurt, moet ervoor zorgen dat deze volledig in orde is en voldoet aan bepaalde normen. U leest meer over woningkwaliteitsnormen op de pagina ‘‘Welke zijn de woningkwaliteitsnormen?’’

Een gemeente kan het conformiteitsattest verplicht stellen voor een bepaald deel of voor alle huurwoningen (bv. de woningen in bepaalde wijken, de stadskern, woningen ouder dan 20 jaar,…). Het resultaat van deze opvraging werd hierboven weergegeven zoals bekend bij Wonen-Vlaanderen. Deze gegevensset wordt maandelijks geüpdatet. Gelieve ter volledigheid het gemeentelijk reglement te consulteren.

Het conformiteitsattest is een officieel document dat de gemeente aflevert en dat aantoont dat de woning op het moment van de controle aan de woningkwaliteitsnormen voldeed. In sommige gevallen kan ook Wonen-Vlaanderen een conformiteitsattest afleveren. Om na te gaan of een woning conform, veilig en gezond is, voert een woningcontroleur van de gemeente of van Wonen-Vlaanderen een conformiteitsonderzoek uit. Hij controleert de woning aan de hand van een technisch verslag.

De woning krijgt een conformiteitsattest als ze niet ongeschikt of onbewoonbaar is en voldoende rookmelders heeft. U leest meer over ongeschikt- en onbewoonbaarheid op de pagina ‘‘Wat als mijn woning niet in orde is?’’

Een gemeente kan de geldigheidsduur van het attest - standaard tien jaar- beperken voor een bepaald deel of voor alle huurwoningen. Het resultaat van deze opvraging werd hierboven weergegeven zoals bekend bij Wonen-Vlaanderen. Deze gegevensset wordt maandelijks geüpdatet. Gelieve ter volledigheid het gemeentelijk reglement te consulteren.

Bron Wonen Vlaanderen

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Wonen Vlaanderen en op basis van het Vlaams Loket Woningkwaliteit.